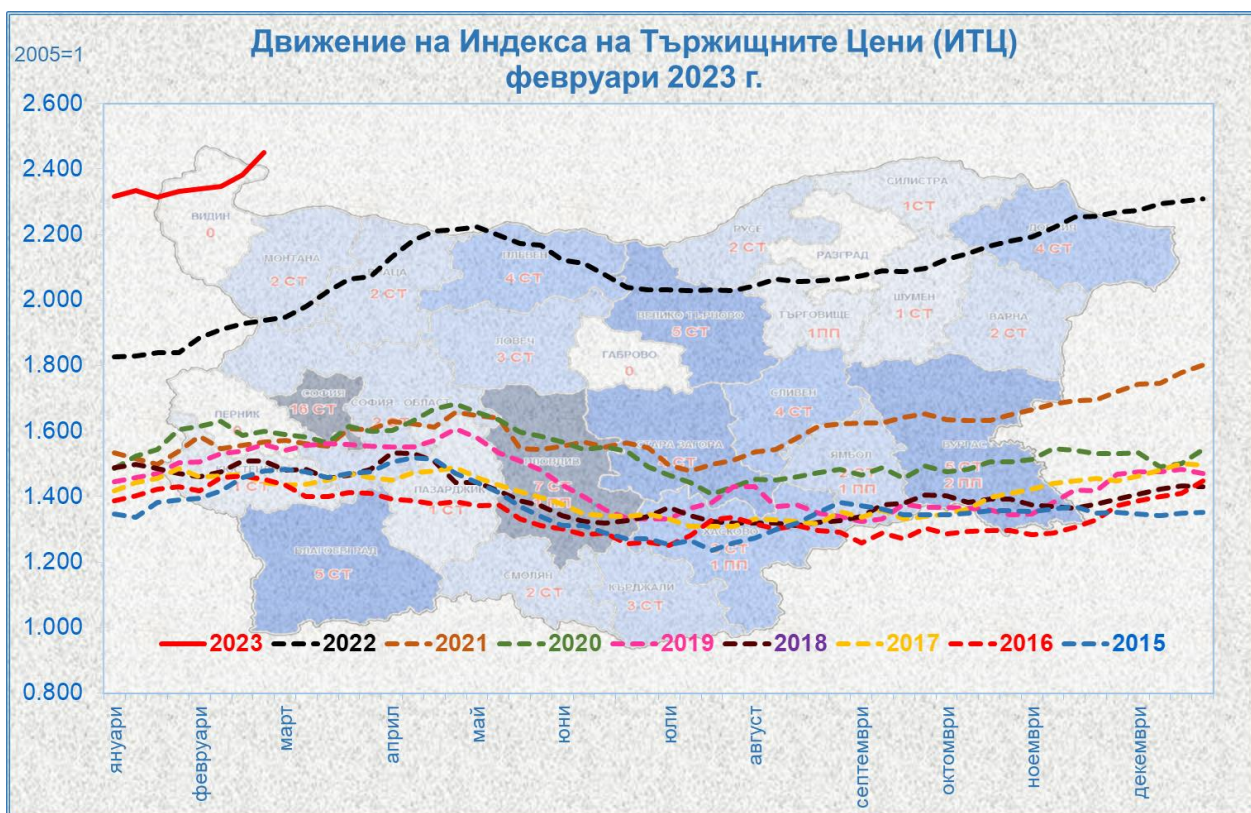

Месечен бюлетин

за цените на едро на хранителни продукти
на стоковите тържища в България

м. февруари 2023 г.

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН

за цените на едро на хранителни продукти на стоковите тържища в България

Съдържание

Увод	4
Движение на Индекса на Тържищните Цени (ИТЦ)	6
Хранителни стоки	10
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на хранителните стоки	10
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на млечните произведения	11
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на месните произведения	13
• Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки на месечна и годишна база	14
• Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки през февруари 2016 / 2023	17
• Анализ на цените на хранителни стоки по региони	20
• Анализ на цените на млечни продукти по региони	21
• Диаграми на движението на цените на основни хранителни стоки, млечни продукти, меса и месни произведения и риби	23
Плодове и зеленчуци	26
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на плодовете и зеленчуците	28
• Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците на месечна и годишна база	30
• Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците през февруари 2016/2023 г.	32
• Анализ на цените на плодовете и зеленчуците по региони	34
• Диаграми на движението на цените на основни плодове и зеленчуци	37
Международни цени	39
• Организация по прехрана и земеделие (ФАО) към ООН	39
• Международни цени на зърнените култури	41
• Международни цени на растителните масла	46
• Международни цени на млечните продукти	48
• Международни цени на месата	50
• Международни цени на захарта	51

Таблицы

Таблица 1 Стойности на ИТЦ и на груповите индекси към февруари 2023 г. *	7
Таблица 2 Промяна на цените на хранителни стоки за февруари'23 г. на месечна, годишна база*	15
Таблица 3 Цени на едро на хранителните стоки през м. февруари за периода 2016/2023 г.*	17
Таблица 4 Стойност на потребителската кошница през февруари за периода 2016/2023 г. *	18
Таблица 5 Цени на едро на захар, брашно и олио по области през месец февруари 2023 г.*	20
Таблица 6 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло по области през месец февруари 2023 г.*	21
Таблица 7 Промяна на цените на плодове и зеленчуци за февруари на месечна, годишна база*	31
Таблица 8 Цени на едро на плодове и зеленчуци през месец февруари за периода 2016/2023 г.*	33
Таблица 9 Цени на едро на зеленчуци по области през февруари 2023 г.*	34
Таблица 10 Цени на едро на плодове по области през февруари 2023 г.*	35
Таблица 11 Месечни индекси на цените на храните на ФАО към февруари 2023 г. *	39

Фигури

фигура 1 Индекси на тържищните цени към месец февруари 2023 г.	6
фигура 2 Индекс на тържищните цени 2015/2023 г.	8
фигура 3 ИТЦ за периода януари 2022 г. – февруари 2023 г.	9
фигура 4 ИТЦ за периода януари 1999 г. – февруари 2023 г.	9
фигура 5 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2022 г. – февруари 2023 г.	10
фигура 6 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2006 г. – февруари 2023 г.	11
фигура 7 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2022 г. – февруари 2023 г.	12
фигура 8 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2006 г. – февруари 2023 г.	12
фигура 9 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2022 г. – февруари 2023 г.	13
фигура 10 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2006 г. – февруари 2023 г.	14
фигура 11 Промяна на цените на хранителните стоки през м. февруари 2023 г. на месечна база	15
фигура 12 Промяна на цените на хранителните стоки през м. февруари 2023 г. на годишна база	16
фигура 13 Цени на едро на хранителните стоки през м. февруари 2016/2023 г.	18
фигура 14 Стойност на потребителската кошница през февруари 2016/2023 г. (ДКСБТ)	19
фигура 15 Инфлация на основни групи от потребителската кошница през декември 2022 г. и февруари 2023 г. (НСИ)	19
фигура 16 Цени на едро на захар, олио и брашно през м. февруари 2023 г. по области	21
фигура 17 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло през м. февруари 2023 г. по области	22
фигура 18 фигура 19	23
фигура 20 фигура 21	23
фигура 22 фигура 23	23
фигура 24 фигура 25	23
фигура 26 фигура 27	24
фигура 28 фигура 29	24
фигура 30 фигура 31	24
фигура 32 фигура 33	24
фигура 34 фигура 35	25

фигура 36	фигура 37.....	25
фигура 38	фигура 39.....	25
фигура 40	фигура 41.....	25
фигура 42	фигура 43.....	26
фигура 44	фигура 45.....	26
фигура 46	Относителен дял на продажбите на плодове и зеленчуци през м. февруари 2023 г.	27
фигура 47	Относителен дял на продажбите на плодове и зеленчуци-м. февруари 2021/2023 г.	27
фигура 48	ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2022 г. – февруари 2023 г.	29
фигура 49	ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2006 г. – февруари 2023 г.	29
фигура 50	Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през февруари'23 на месечна база ...	31
фигура 51	Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през февруари'23 на годишна база ...	32
фигура 52	Цени на едро на плодовете и зеленчуците през февруари 2016/2023 г.	32
фигура 53	Цени на едро на домати и краставици през м. февруари 2023 г. по области	35
фигура 54	Цени на едро на плодове през февруари 2023 г. по области	36
фигура 55	фигура 56.....	37
фигура 57	фигура 58.....	37
фигура 59	фигура 60.....	37
фигура 61	фигура 62.....	37
фигура 63	фигура 64.....	38
фигура 65	фигура 66.....	38
фигура 67	фигура 68 фигура 69	38
фигура 70	ФАО индекс през февруари'23 фигура 71 ФАО индекс на храните февруари'23....	39
фигура 72	Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 2022 г. – февруари 2023 г. ..	40
фигура 73	Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 1999 г. – февруари 2023 г. ..	41
фигура 74	Индекс на цените на зърнените култури на ФАО за периода януари'22 - февруари'23	42
фигура 75	Индекс на цените на зърнените култури на ФАО за периода януари'99 - февруари'23	43
фигура 76	Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'22–февруари'23..	43
фигура 77	Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'14–февруари'23..	44
фигура 78	Цена на царевичната на Чикагската стокова борса за периода януари'22–февруари'23	45
фигура 79	Цена на царевичната на Чикагската борса за периода януари'14–февруари'23	45
фигура 80	ФАО индекс на растителните масла за периода януари'22 – февруари'23	46
фигура 81	ФАО индекс на растителните масла за периода януари 1990 г. – февруари 2023 г.	47
фигура 82	Цена на нерафинирано слънчогледово олио на Ротердам януари'22/февруари'23	47
фигура 83	Цена на нерафинирано слънчогледово олио на Ротердам януари'13/февруари'23	48
фигура 84	ФАО индекс на млечните продукти за периода януари'22 – февруари'23	49
фигура 85	ФАО индекс на млечните продукти за периода януари 2006 г. – февруари 2023 г.	49
фигура 86	ФАО индекс на месата за периода януари 2022 г. – февруари 2023 г.	50
фигура 87	ФАО индекс на месата за периода януари 2006 г. – февруари 2023 г.	51
фигура 88	ФАО индекс цените на захарта за периода януари 2022 г. – февруари 2023 г.	52
фигура 89	ФАО индекс на цените на захарта за периода януари 1999 г. – февруари 2023 г.	52
фигура 90	Цена на рафинирана захар на Лондонската борса през януари'22 – февруари'23.....	53
фигура 91	Цена на захар на Лондонската стокова борса през януари'14 – февруари'23.....	54

Увод

През февруари на пазара на храни се запазва тенденцията на известно успокояване на пазара на храни, наблюдавана от началото на годината.

При цените на голяма част от стоките от стоковата група на хранителните продукти се наблюдава намаление на стойностите. Пазарът на олио и яйца се успокоява, като е отчетен низходящ тренд. Цените на млечните произведения запазват стабилни нива, с лек низходящ темп, но нивата остават високи. Трендовете на цените на месните произведения са възходящи, но в много тесен ценови диапазон. При цените на плодовете и зеленчуците се наблюдават характерните за тези стоки зимни сезонни колебания със значително покачване на стойностите.

На **месечна база** на пазара на храни се наблюдават слаби низходящи тенденции при цените на повечето стоки от тази стокова група, с изключение на захарта и ориза. При цените на повечето млечни произведения възходящият тренд от предходните месеци спира и е отчетено, макар и минимално поевтиняване. Поскъпване през месеца е отчетено при прясното мляко. Промяната на месечните цени на месата и месните произведения през февруари спрямо януари се движи нагоре, но в пренебрежимо малки интервали.

В резултат на много високата база от предходните месеци, на **годишна база** цените на всички основни хранителни стоки бележат ръст, който е средно в диапазона 20 - 60%. Рязкото покачване на цената на яйцата през есента на предходната година и достигането на нови пикови стойности през месец декември, е причина да бъде отчетен значителен ръст на стойностите на годишна база от 68%. Устойчивият възходящ тренд на цената на захарта през миналата година рефлектират върху отчетения силен ръст на стойностите на годишна база от 52%. Увлечение от 20 – 30% има при цените и на другите стоки от тази група. Поскъпване спрямо същия месец на миналата година има при всички млека и млечни продукти, което е в диапазона 17 - 30%. На пазара на месо през февруари също се наблюдават значителни колебания нагоре, като цените на пилето и пилешките разфасовки, както и на месните произведения бележат значителен ръст на годишна база от около 30-40%. По-стабилна остава единствено цената на свинското месо. Цените на рибите, с изключение на хека, поевтиняват на годишна база. През месец февруари цените на зеленчуците и плодовете следват характерните сезонни

трендове, като се наблюдава поскъпване на по-голяма част от зеленчуците и плодовете, което при цената на зрелия лук надвишава 100 процента.

Ретроспективният анализ на движението на цените през месец февруари в **периода 2016 – 2023 г.** показва, че през тази година цените на всички хранителни продукти са най-високи за периода. Темповете на нарастване на цените са най-силно изразени при олиото, захарта и млечните произведения. Изключение от общата тенденция правят цените на свинското месо и рибата. Тенденциите при движението на цените на плодовете и зеленчуците са възходящи спрямо предходните години, а част от тях бележат пикови за периода стойности. Известно стабилизиране е отчетено при цената на зелето.

От наблюдаваните от Комисията 149 стоки е направена извадка от 27 хранителни стоки, включени в **потребителската кошница**. 13 от тях са основни хранителни стоки и 14 съответно плодове и зеленчуци. Анализът на стойността за единица продукт на стоките от потребителската кошница показва, че през месец февруари 2023 г. сумата е най-високата спрямо същия месец за периода 2016 – 2023 г., като нарастването на годишна база е 20 пункта или 21,5%, а увеличението на стойността на потребителската кошница за последните осем години е 45 пункта или 66%.

Месечната **инфлация** през февруари 2023 г. по данни на НСИ е 0,8%, а годишната инфлация спрямо февруари 2022 г. е 16.0%.

През февруари кривата на **Индекса на тържищните цени** има изцяло възходящ тренд, което се дължи основно на покачването на цените на плодовете и зеленчуците, а стойностите достигнати през последната седмица на месеца отново са най-високи за периода на наблюдение на пазара. Аналогични са изводите от наблюдението на груповите¹ индекси на тържищните цени със стабилизиране на стойностите през месеца на индекса на хранителните стоки и млечните произведения. Движението на кривите на индексите на месните произведения и на плодовете и зеленчуците е с възходящ тренд.

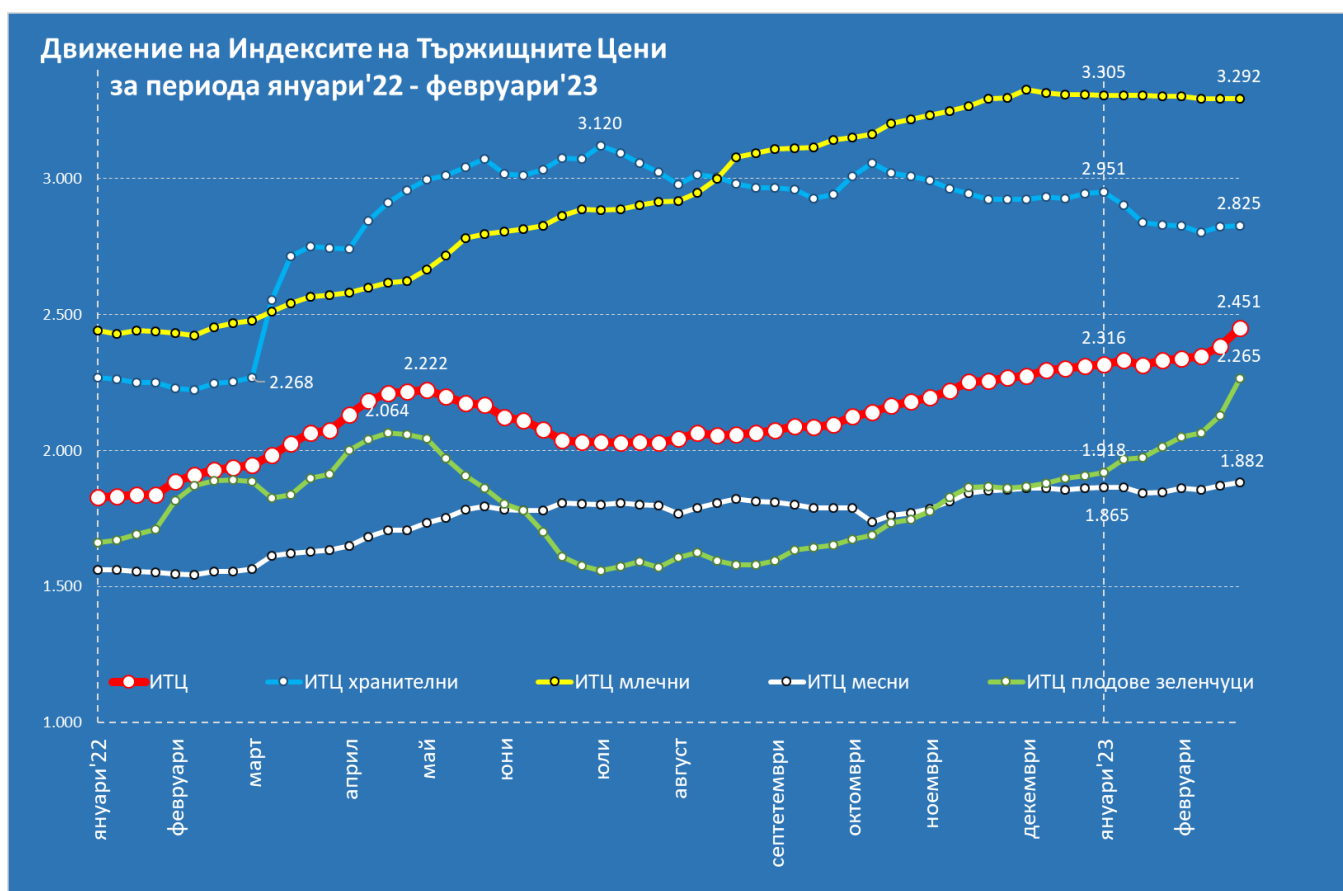
През месец февруари се запазва наблюдаваната от предходните месеци тенденция на успокояване на **международния пазар** на храните, като е отбелязано значително намаление на цените на растителните масла и млечните продукти, леко понижение на цените на зърнените храни и месото, а при международната цена на захарта се наблюдава увеличение на стойностите.

¹ ИТЦ на хранителните стоки, на млечните произведения, на месните произведения и на плодовете и зеленчуците

Движение на Индекса на Тържищните Цени (ИТЦ)

В началото на месец февруари кривата на ИТЦ стартира от ниво 2,338 пункта. През следващите седмици се наблюдават траен възходящ тренд и в края на месеца, индексът стъпва на ниво от 2.472 пункта. Спрямо първата седмица на февруари е отчетен ръст от 5.7%.

Средномесечните стойности през февруари са с само 2,8% по-високи спрямо предходния месец, но на годишна база е отчетен ръст на индекса от 25%. Таблица 1, фигура 3

фигура 1 Индекси на тържищните цени към месец февруари 2023 г.

Таблица 1 Стойности на ИТЦ и на груповите индекси към февруари 2023 г. ^{*2}

месец	седмица	ИТЦ Индекс на Тържищните Цен	ИТЦ на хранителните стоки	ИТЦ на млечните продукти	ИТЦ на месните продукти	ИТЦ на плодвете и зеленчуци
януари'22	1	1.827	2.267	2.442	1.561	1.660
	2	1.830	2.261	2.430	1.562	1.671
	3	1.838	2.250	2.440	1.556	1.692
	4	1.839	2.250	2.439	1.552	1.709
февруари	1	1.886	2.229	2.432	1.545	1.816
	2	1.910	2.222	2.422	1.544	1.872
	3	1.927	2.246	2.453	1.554	1.889
	4	1.938	2.252	2.467	1.556	1.892
март	1	1.947	2.268	2.476	1.563	1.887
	2	1.982	2.553	2.511	1.611	1.825
	3	2.026	2.713	2.541	1.620	1.837
	4	2.065	2.752	2.565	1.629	1.897
	5	2.072	2.745	2.571	1.634	1.912
април	1	2.132	2.740	2.579	1.648	2.001
	2	2.182	2.844	2.598	1.681	2.040
	3	2.210	2.911	2.618	1.705	2.064
	4	2.216	2.955	2.624	1.706	2.060
май	1	2.222	2.995	2.666	1.733	2.043
	2	2.197	3.011	2.717	1.753	1.971
	3	2.174	3.040	2.782	1.784	1.906
	4	2.168	3.073	2.796	1.796	1.861
юни	1	2.122	3.018	2.804	1.783	1.802
	2	2.111	3.011	2.813	1.781	1.781
	3	2.076	3.033	2.825	1.781	1.700
	4	2.039	3.074	2.862	1.806	1.608
	5	2.032	3.072	2.885	1.803	1.577
юли	1	2.030	3.120	2.883	1.801	1.558
	2	2.028	3.093	2.888	1.807	1.573
	3	2.031	3.057	2.901	1.800	1.591
	4	2.029	3.022	2.915	1.798	1.569
август	1	2.043	2.978	2.916	1.768	1.607
	2	2.064	3.014	2.948	1.789	1.624
	3	2.055	3.004	3.000	1.806	1.595
	4	2.060	2.982	3.077	1.822	1.578
	5	2.065	2.965	3.092	1.814	1.581
септември	1	2.073	2.967	3.108	1.811	1.595
	2	2.089	2.959	3.111	1.801	1.633
	3	2.086	2.925	3.113	1.788	1.642
	4	2.096	2.940	3.143	1.788	1.652
октомври	1	2.125	3.008	3.151	1.789	1.672
	2	2.141	3.057	3.163	1.736	1.688
	3	2.166	3.020	3.203	1.763	1.735
	4	2.179	3.008	3.218	1.772	1.747
ноември	1	2.194	2.993	3.231	1.785	1.776
	2	2.219	2.961	3.248	1.813	1.828
	3	2.254	2.943	3.267	1.844	1.863
	4	2.257	2.923	3.294	1.852	1.868
	5	2.268	2.923	3.296	1.856	1.861
декември	1	2.275	2.922	3.327	1.860	1.868
	2	2.294	2.932	3.314	1.861	1.878
	3	2.302	2.927	3.308	1.855	1.899
	4	2.310	2.944	3.307	1.863	1.906
януари'23	1	2.316	2.951	3.305	1.865	1.918
	2	2.333	2.902	3.307	1.864	1.968
	3	2.314	2.839	3.306	1.842	1.973
	4	2.331	2.829	3.302	1.846	2.012
февруари	1	2.338	2.825	3.303	1.861	2.051
	2	2.346	2.802	3.292	1.854	2.064
	3	2.383	2.822	3.293	1.870	2.128
	4	2.451	2.825	3.292	1.882	2.265

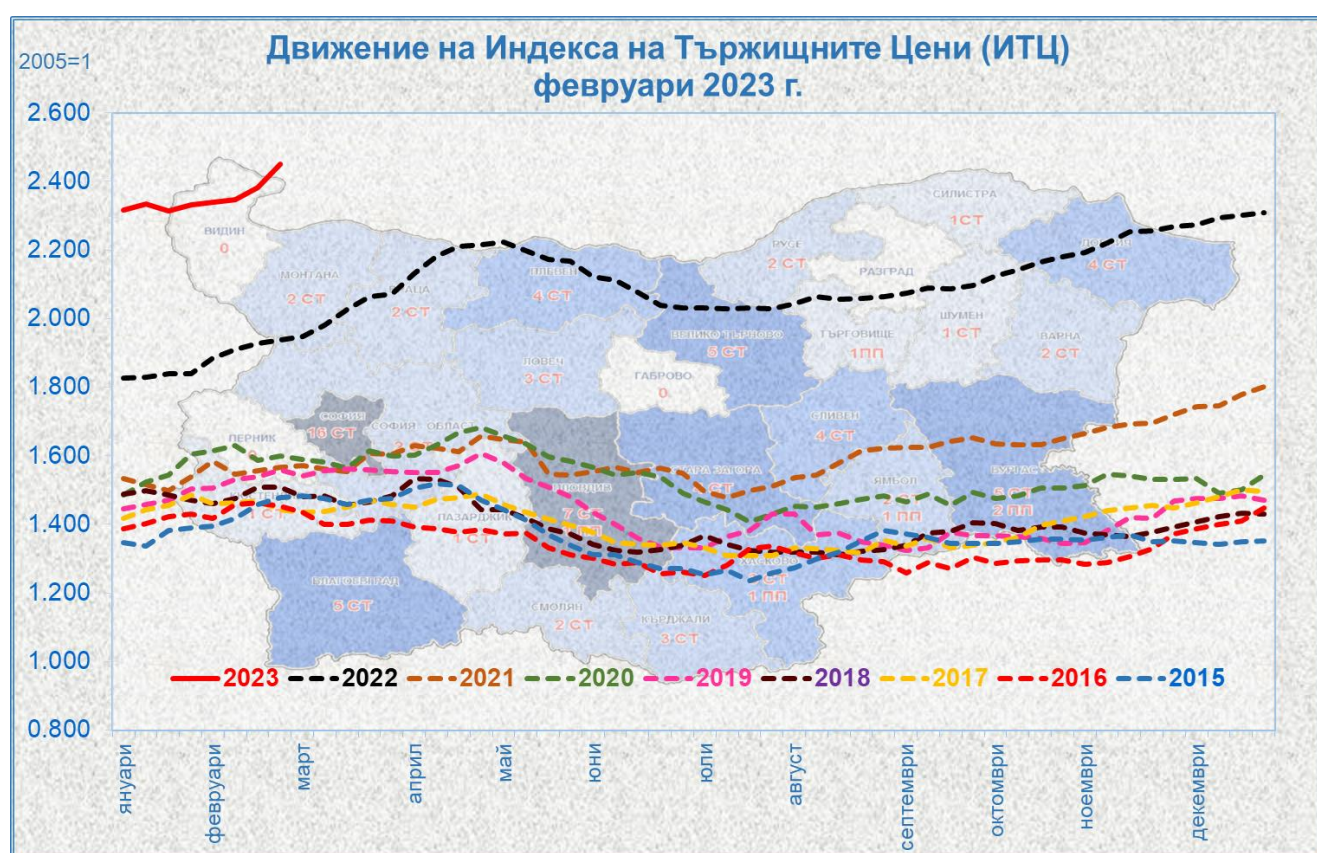
² * Хистограмите в колоните показват движението на стойностите за периода

Покачването на индекса през февруари се дължи на силното сезонно поскъпване най-вече на зеленчуците и задържането на цените на голяма част от стоките от другите стокови групи на високите нива от предходните месеци.

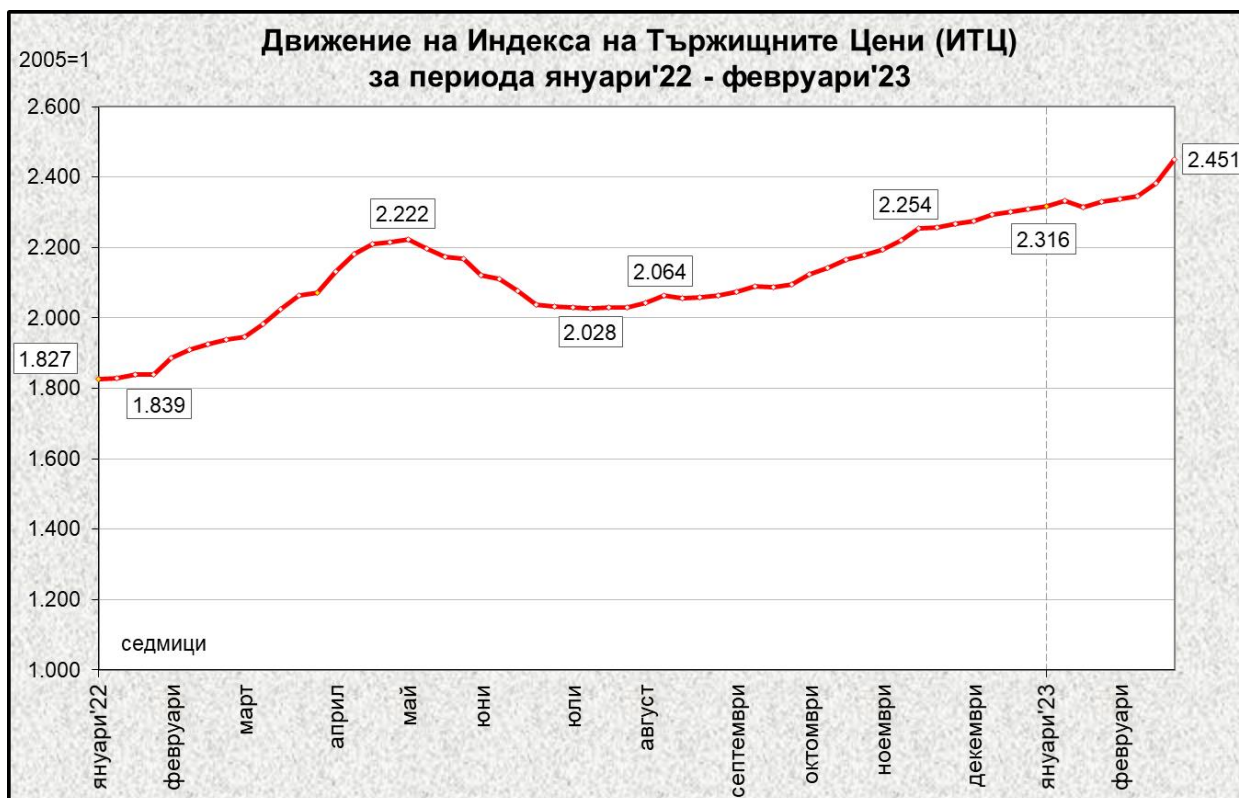
През м. февруари 2023 г. кривата на Индекса на тържищните цени запазва тенденциите на движение от предходните години и въпреки намалението и стабилизирането на стойностите в началото на годината, нивата остават изключително високи. *фигура 1, фигура 2*

Движението на ИТЦ в периода януари 1999 г. – февруари 2023 г. следва определени тенденции на силен ръст на стойностите през зимата и ниски нива през лятото. Най-високите стойности за този период индексът достига през първата седмица на май 2022 г., както и през последната седмица на февруари 2023 г.

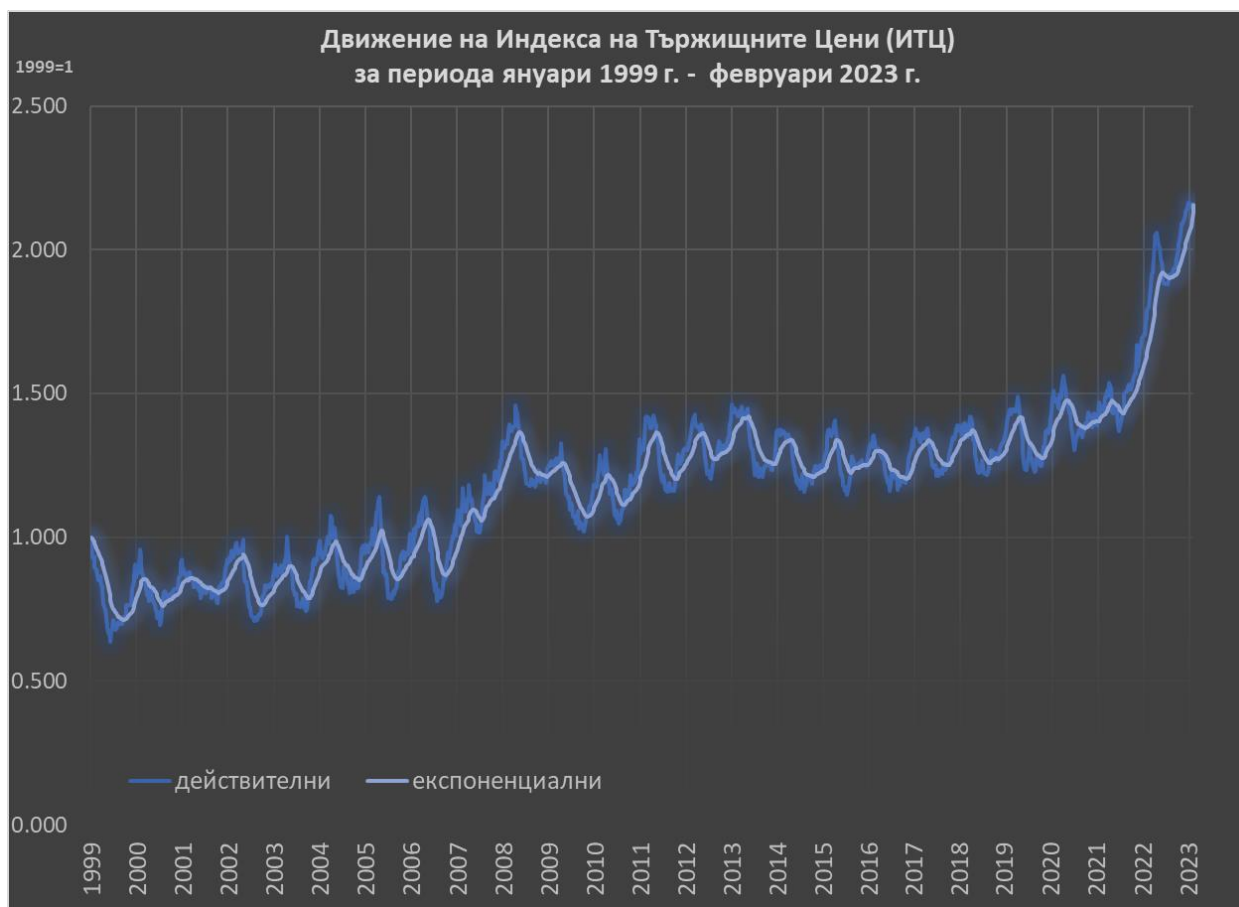
Пикови стойности, но на значително по-ниска нива, са достигнати и през зимата на 2008, 2013 и 2019 г. *фигура 4*

фигура 2 Индекс на тържищните цени 2015/2023 г.

фигура 3 ИТЦ за периода януари 2022 г. – февруари 2023 г.

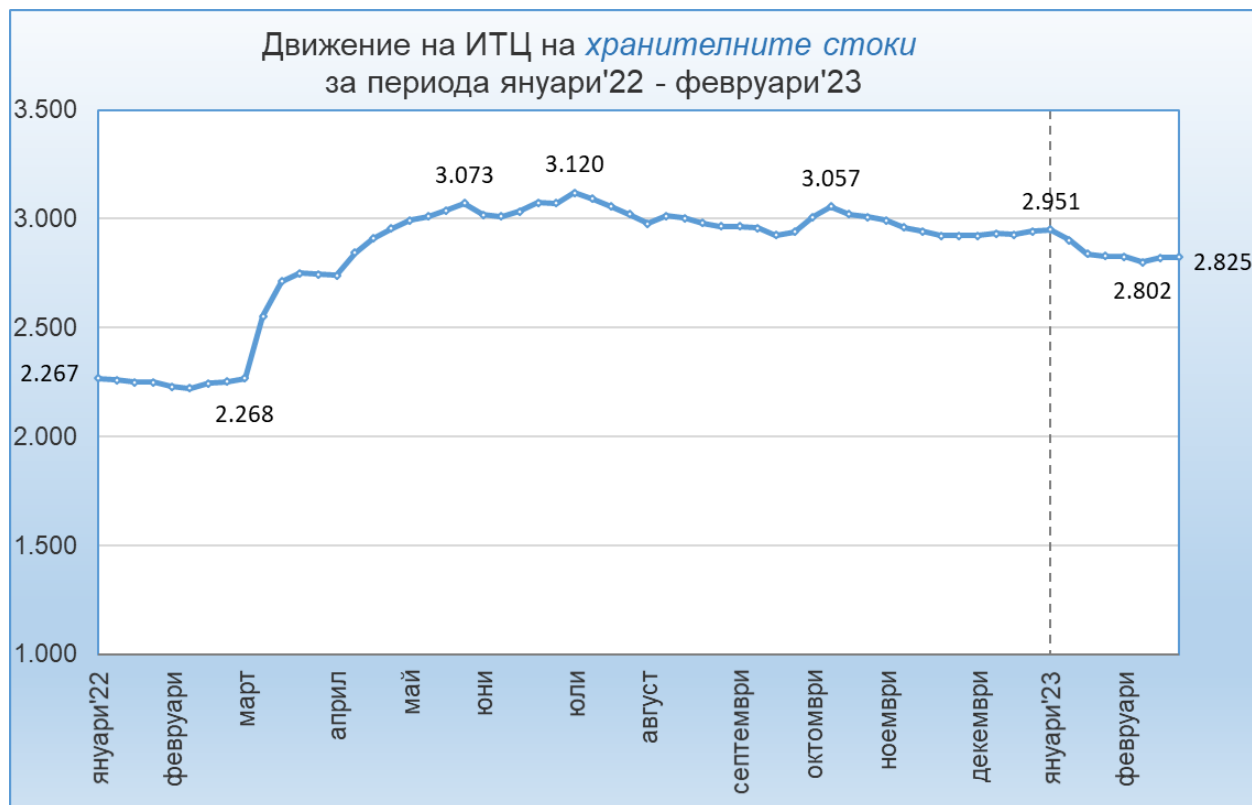

фигура 4 ИТЦ за периода януари 1999 г. – февруари 2023 г.

Хранителни стоки

- Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на хранителните стоки

Конструираният от Комисията групов Индекс на тържищните цени на хранителните стоки илюстрира общото относително изменение на цените на едро на хранителните стоки, които влизат в неговия състав³.

фигура 5 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2022 г. – февруари 2023 г.

В началото на февруари 2023 г. ИТЦ на хранителните стоки стартира от ниво 2,825 пункта. През следващата седмица стойностите падат до 2,802 пункта и това е най-ниската точка за месеца. През останалия период до края на месеца индексът възстановява нивото си, но кривата остава стабилна. През последната седмица тя стъпва на нивото от началото на февруари.

Задържането и лекото намаление на цените на част от стоките в тази стокова група рефлектира върху движението на кривата на индекса.

През февруари средномесечните стойности са с 2,1% под нивото от месец януари, но са с 26% по-високи в сравнение със същия месец на миналата година.

фигура 5

³ Този индекс отразява цените на следните стоки: захар, фасул, ориз, леща, брашно и олио

В началото на юли 2022 г. стойностите на ИТЦ достигат пикови нива, които са най-високите за периода, в който е конструиран този индекс. *фигура 6*

Високи стойности на ИТЦ на хранителните стоки имаше и през лятото на 2008 г. (2,048 пункта), когато се наблюдаваше скок на цените на повечето основни хранителни стоки. Пикови нива бяха регистрирани също в края на 2011 г. и през 2012 г. *фигура 6*

фигура 6 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2006 г. – февруари 2023 г.

- **Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на млечните произведения**

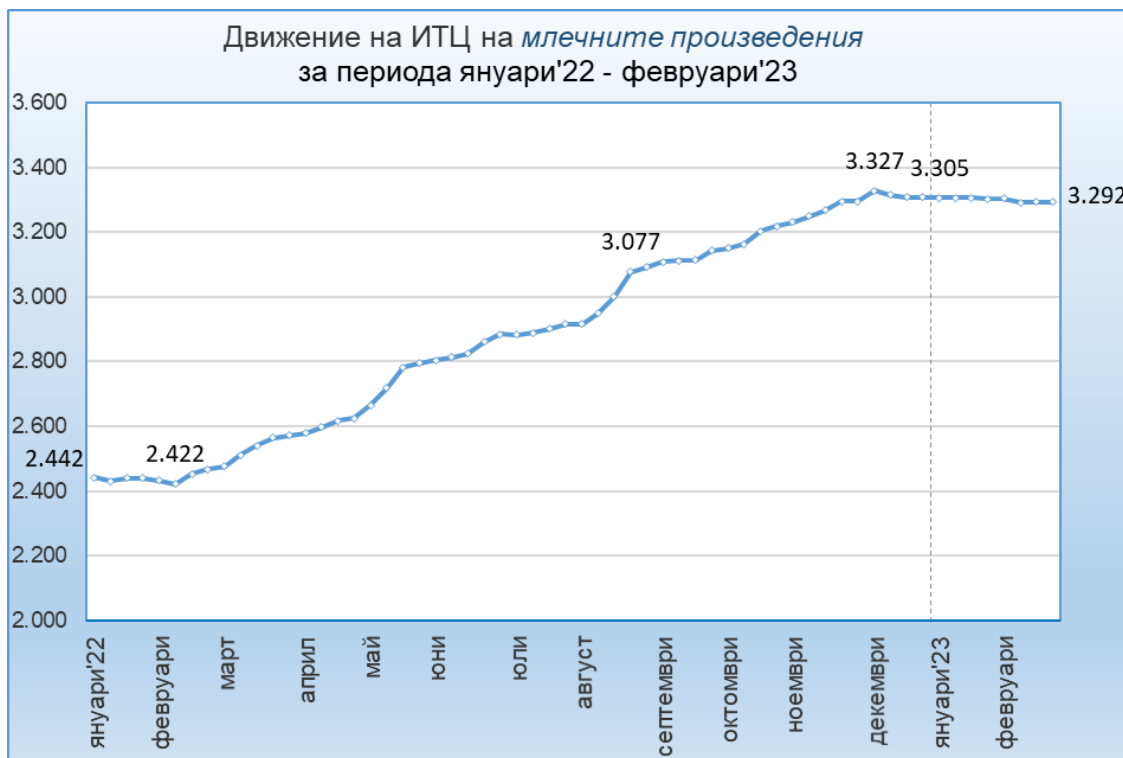
Движението на кривата на Индекса на Тържищните Цени на млечните произведения се обуславя от движението на цените на стоките, които влизат в неговата структура⁴.

В началото на месеца стойностите стартират от ниво 3,303 пункта. През целия месец кривата на индекса запазва стабилен характер, което се обуславя от задържане на цените млечните произведения около нивата от предходния месец.

⁴ Стоките, които влизат в структурата на този индекс са сирене – краве и овче, кашкавал "Витоша" и краве масло

През последната седмица стойностите стъпват на ниво от 3,292 пункта. Спрямо същия месец на миналата година средномесечните стойности на този индекс са се увеличили с 35%. *фигура 7*

Ретроспекцията на движението на индекса на млечните произведения показва, че рязък скок на цените на млечните произведения, особено на кравето масло, имаше през втората половина на 2017 г. *фигура 8*

фигура 7 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2022 г. – февруари 2023 г.

фигура 8 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2006 г. – февруари 2023 г.

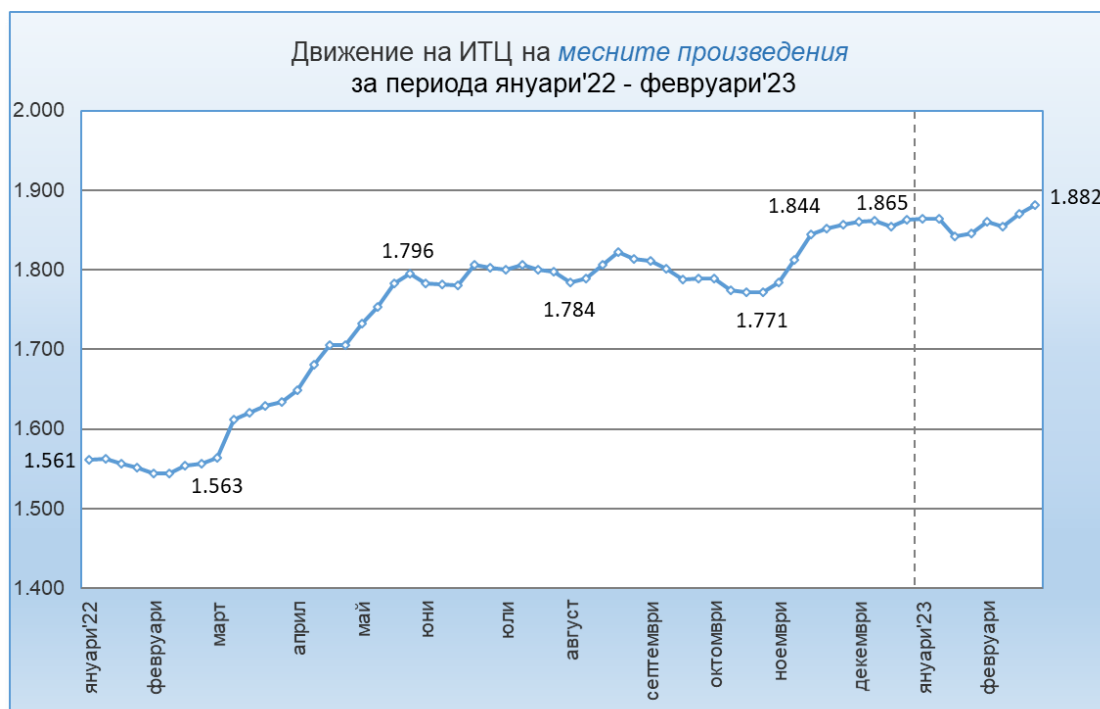
- **Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на месните произведения**

ИТЦ на месото, месните произведения и рибата⁵ е относителен измерител на общото състояние на пазара на едро на този вид хранителни стоки. С най-голямо тегло в тази група е цената на пилешкото месо.

В началото на месец февруари ИТЦ на месото стартира от ниво 1,861 пункта. С незначителни колебания в двете посоки, през февруари индексът има възходящ тренд. Колебанието при движението на кривата през месеца се дължи на лекото поскъпване на пилешкото месо и повечето месни произведения

В сравнение със същия месец на предходната година, стойностите са с 20,5 % по-високи. *фигура 9* В резултат на плавния, но устойчив възходящ тренд на индекса от началото на 2023 г., стойностите достигнати през последната седмица на февруари минават над пиковите нива от четвъртата седмица на месец август 2022 г.

Максимални стойности през последните години ИТЦ на месата и месните произведения бяха отчетети и през м. октомври 2020 г – 1.472 пункта. С покачването на стойностите през месец юни 2021 г., кривата достигна нов пик от 1.486 пункта. В резултат на плавното и устойчиво покачване на индекса през следващите месеци на 2021 г., през ноември отново са достигнати най-високи към онзи момент нива. *фигура 10*

фигура 9 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2022 г. – февруари 2023 г.

⁵ В структурата на индекса влизат стоките: пиле, колбаси малотрайни и шпеков салам; кренвирши; кайма и риба (скумрия).

фигура 10 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2006 г. – февруари 2023 г.

- Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки на месечна и годишна база**

Движението на цените на едро на хранителните стоки през м. февруари показва низходящ тренд при някои от тях, като спрямо януари е отчетен спад на стойностите с около 1-5%. През месеца е отчетено и поскъпване на част от стоките от тази група в диапазона 1–7%. Цената на захарта се покачва на месечна база с 4%, фасулът и оризът поскъпват с 1-7%, а цените на лещата, олиото и яйцата бележат спад от 1-5%. През февруари има стабилизиране на цената на брашното и то се търгува на нивото от предходния месец. *фигура 11, Таблица 2*

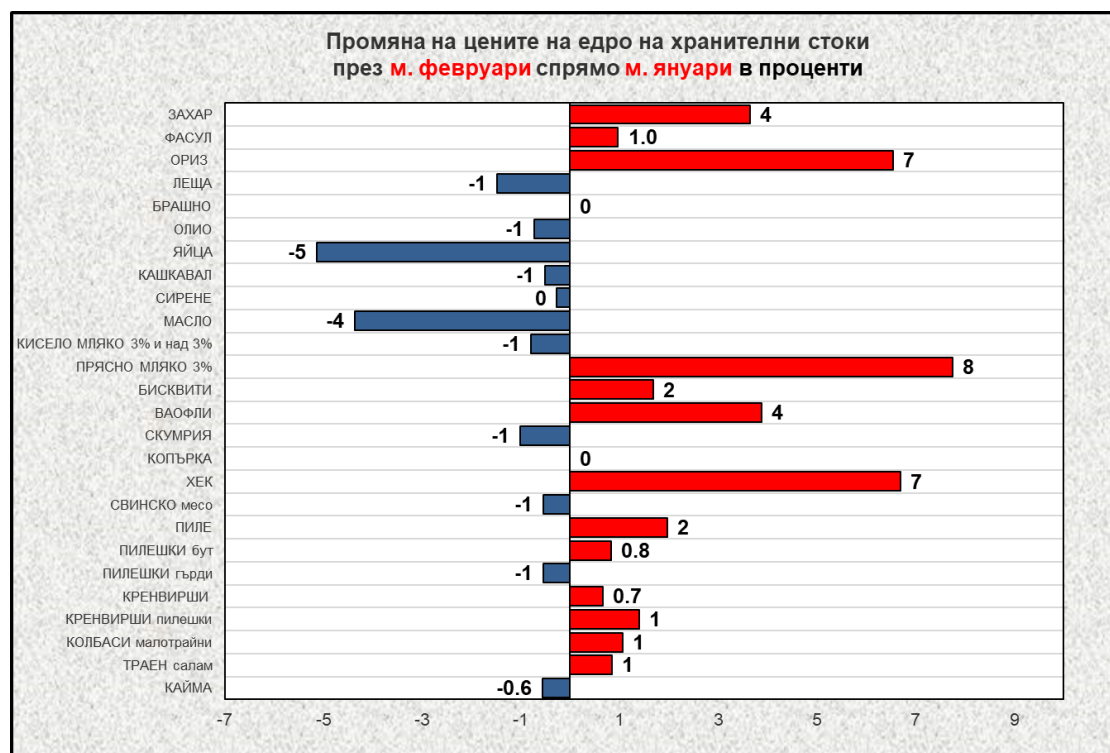
При млечните произведения през месец февруари също се наблюдава успокояване на пазара, като цените се задържат около и малко под нивата от януари, но стойностите остават много високи. Отчетено е значително поскъпване на месечна база на прясното мляко, като цента му е с 8% по-висока.

Колебанията на цените на месото и месните произведения през анализирания месец са с преобладаващи движения нагоре и са около 1-2%. По-стабилен остават цените на свинското месо, пилешките гърди и каймата, които бележат незначителен спад от около 1%.

При групата на сладкарските изделия (бисквити, вафли) има ръст на цените от 2% и 4%. Месечните наблюдения на рибите показват задържане на цените в диапазона от $\pm 1\%$, като поскъпване е отчетено при филето от хек (7%).

Таблица 2 Промяна на цените на хранителни стоки за февруари'23 г. на месечна, годишна база*⁶

СТОКА	януари'23	февруари'23				февруари'22		
	цена	цена	промяна в %	промяна в лв.		цена	промяна в %	промяна в лв.
ЗАХАР	2.47	2.56	▲ 3.6	0.09		1.68	▲ 52	0.88
ФАСУЛ	4.11	4.15	▲ 1.0	0.04		3.94	▲ 5	0.21
ОРИЗ	2.90	3.09	▲ 6.6	0.19		2.30	▲ 34	0.79
ЛЕЩА	4.04	3.98	▼ -1.5	-0.06		3.14	▲ 27	0.84
БРАШНО	1.30	1.30	▲ 0.0	0.00		1.22	▲ 7	0.08
ОЛИО	4.09	4.06	▼ -0.7	-0.03		3.47	▲ 17	0.59
ЯЙЦА	0.39	0.37	▼ -5.1	-0.02		0.22	▲ 68	0.15
КАШКАВАЛ	17.55	17.46	▼ -0.5	-0.09		13.58	▲ 29	3.88
СИРЕНЕ	11.23	11.20	▼ -0.3	-0.03		8.44	▲ 33	2.76
МАСЛО	2.75	2.63	▼ -4.4	-0.12		2.25	▲ 17	0.38
КИСЕЛО МЛЯКО 3% и над 3%	1.27	1.26	▼ -0.8	-0.01		1.01	▲ 25	0.25
ПРЯСНО МЛЯКО 3%	2.32	2.50	▲ 7.8	0.18		1.91	▲ 31	0.59
БИСКВИТИ	1.78	1.81	▲ 1.7	0.03		1.65	▲ 10	0.16
ВАОФЛИ	3.61	3.75	▲ 3.9	0.14		3.20	▲ 17	0.55
СКУМРИЯ	4.95	4.90	▼ -1.0	-0.05		4.98	▼ -2	-0.08
КОПЪРКА	2.20	2.20	▲ 0.0	0.00		2.43	▼ -9	-0.23
ХЕК	5.68	6.06	▲ 6.7	0.38		5.38	▲ 13	0.68
СВИНСКО месо	9.15	9.10	▼ -0.5	-0.05		9.48	▼ -4	-0.38
ПИЛЕ	6.07	6.19	▲ 2.0	0.12		4.64	▲ 33	1.55
ПИЛЕШКИ бут	4.83	4.87	▲ 0.8	0.04		3.71	▲ 31	1.16
ПИЛЕШКИ гърди	11.19	11.13	▼ -0.5	-0.06		7.91	▲ 41	3.22
КРЕНВИРШИ	7.58	7.63	▲ 0.7	0.05		5.84	▲ 31	1.79
КРЕНВИРШИ пилешки	4.97	5.04	▲ 1.4	0.07		3.92	▲ 29	1.12
КОЛБАСИ малотрайни	5.62	5.68	▲ 1.1	0.06		5.40	▲ 5	0.28
ТРАЕН салам	11.78	11.88	▲ 0.8	0.10		10.50	▲ 13	1.38
КАЙМА	8.91	8.86	▼ -0.6	-0.05		6.59	▲ 34	2.27

фигура 11 Промяна на цените на хранителните стоки през м. февруари 2023 г. на месечна база

⁶ * Стрелките в колоните на таблицата показват посоката на промяната на цените на месечна и годишна база и големината на изменението в левова стойност.

фигура 12 Промяна на цените на хранителните стоки през м. февруари 2023 г. на годишна база

Спрямо същия месец на миналата година при цените на едро на хранителните стоки с изключение на свинското месо и рибата, се наблюдават изцяло възходящи тенденции. *Таблица 2, фигура 12*

Най-голям ръст на годишна база е отчетен при цената на яйцата с 68% (15 ст./бр.) Поскъпването на годишна база на останалите стоки от тази група е в диапазона 7 - 52%.

Въпреки известното успокояване на пазара на млечните произведения през февруари, в резултат на устойчивия възходящ тренд на техните цени през последните месеци на годишна база е отчетено поскъпване на с 17-30%. *фигура 40, фигура 44*

Наблюденията на цените на месото и месните произведения на годишна база показват изцяло възходящи тенденции, като поскъпване с около 30-40% е отчетено при пилето, пилешките разфасовки и месните произведения. Стабилна се задържа цената на свинското месо, чиято цена се е понижила спрямо същия месец на миналата година с 4%.

Наблюденията на цените на рибата на годишна база показват поскъпване с 13% на хека, поевтиняване с 9% на копърката, а цената на скумрията се задържа около нивото от миналата година.

При цените на захарните изделия се наблюдава ръст от 10-17%.

- **Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки през февруари 2016 / 2023**

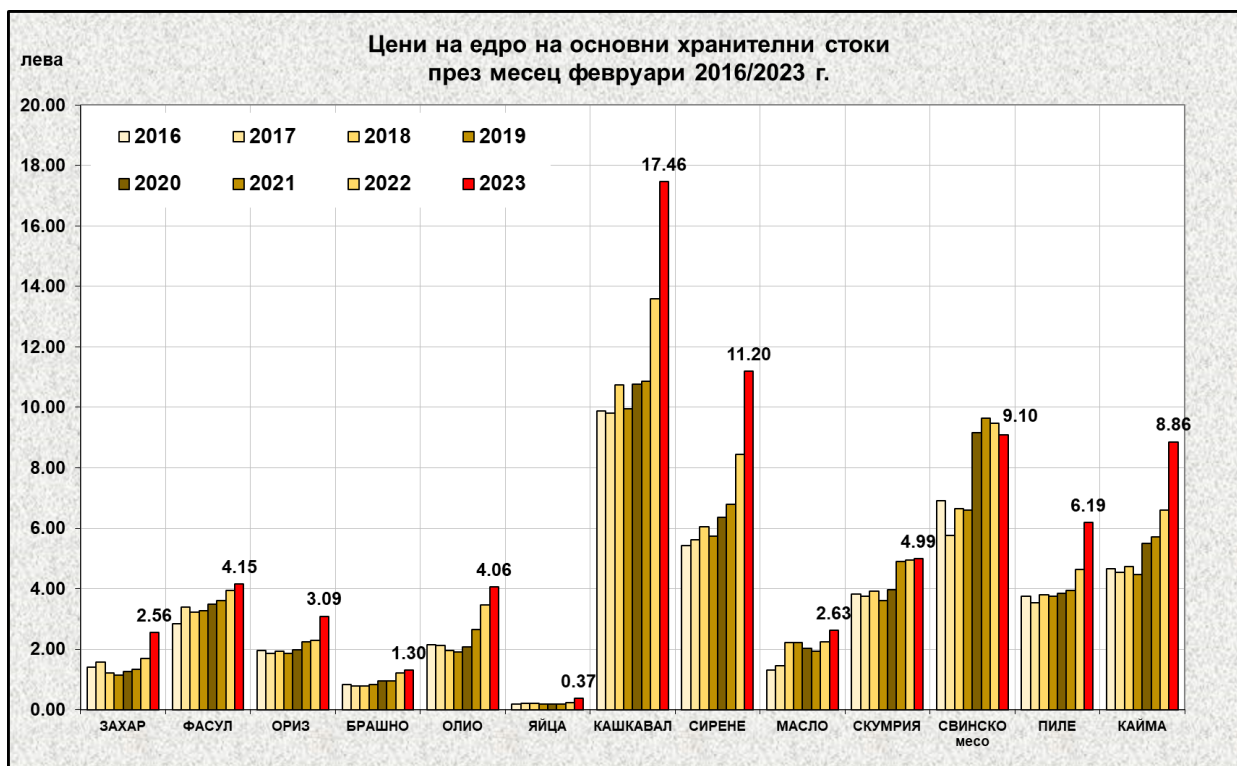
Таблица 3 Цени на едро на хранителните стоки през м. февруари за периода 2016/2023 г.*⁷

февруари	ЗАХАР	ФАСУЛ	ОРИЗ	БРАШНО	ОЛИО	ЯЙЦА	КАШКАВАЛ	СИРЕНЕ	МАСЛО	СКУМРИЯ	СВИНСКО месо	ПИЛЕ	КАЙМА	стойност на единица продукт
2016	1.41	2.85	1.95	0.84	2.15	0.19	9.87	5.43	1.31	3.81	6.92	3.74	4.67	45
2017	1.58	3.40	1.85	0.77	2.11	0.20	9.81	5.62	1.44	3.76	5.76	3.54	4.54	44
2018	1.20	3.23	1.93	0.77	1.95	0.21	10.75	6.05	2.21	3.92	6.64	3.79	4.72	47
2019	1.15	3.27	1.87	0.84	1.90	0.19	9.95	5.74	2.21	3.60	6.61	3.76	4.46	46
2020	1.26	3.48	1.97	0.95	2.08	0.18	10.77	6.36	2.03	3.96	9.17	3.84	5.50	52
2021	1.34	3.60	2.24	0.95	2.64	0.18	10.86	6.80	1.92	4.90	9.64	3.93	5.72	55
2022	1.68	3.94	2.30	1.22	3.47	0.22	13.58	8.44	2.25	4.95	9.48	4.64	6.59	63
2023	2.56	4.15	3.09	1.30	4.06	0.37	17.46	11.20	2.63	4.99	9.10	6.19	8.86	76
Sparklines														

Ретроспективният анализ на движението на цените през месец февруари в периода 2016 – 2023 г. показва, че през тази година цените на всички хранителните продукти, предмет на този анализ, с изключение на свинското месо и скумрията, са най-високи за периода. *Таблица 3*

Поскъпването спрямо същия месец на предходните седем години е най-силно изразено при олиото, захарта и млечните произведения. Цените на пилето и каймата през месец февруари тази година също са най-високи. Цената на свинското месо през 2023 г. е по-ниска спрямо същия месец на предходните три години. Цената на скумрията през тази година се доближава до нивата от 2021 и 2022 г. *фигура 13*

⁷ *Оцветяването в клетките визуализира движението на цената за съответната стока през годините от периода. Степенуваната скала в 4 степени визуализира градацията в големината на стойността на единица продукт за съответната година. В последния ред на таблицата е визуализирано движението на цените на всяка стока през годините чрез Sparklines (блещукащи линии).

фигура 13 Цени на едро на хранителните стоки през м. февруари 2016/2023 г.

Таблица 4 Стойност на потребителската кошница през февруари за периода 2016/2023 г. *⁸

Стойност на потребителската кошница за единица продукт на база на цените на 27 хранителни стоки			
февруари	хранителни стоки	плодове и зеленчуци	общо
2016 г.	45	23	<u>68</u>
2017 г.	44	24	<u>68</u>
2018 г.	47	24	<u>71</u>
2019 г.	46	26	<u>72</u>
2020 г.	52	26	<u>78</u>
2021 г.	55	23	<u>78</u>
2022 г.	63	30	<u>93</u>
2023 г.	76	37	<u>113</u>

Анализът на стойността за единица продукт на 13 хранителни стоки, включени в потребителската кошница показва, че през месец февруари 2023 г. сумата е 76 лв., като нарастването на тази стойност спрямо предходната година е 13 пункта или 21%. Тази стойност е най-високата спрямо същия месец за периода 2016 – 2023 г.

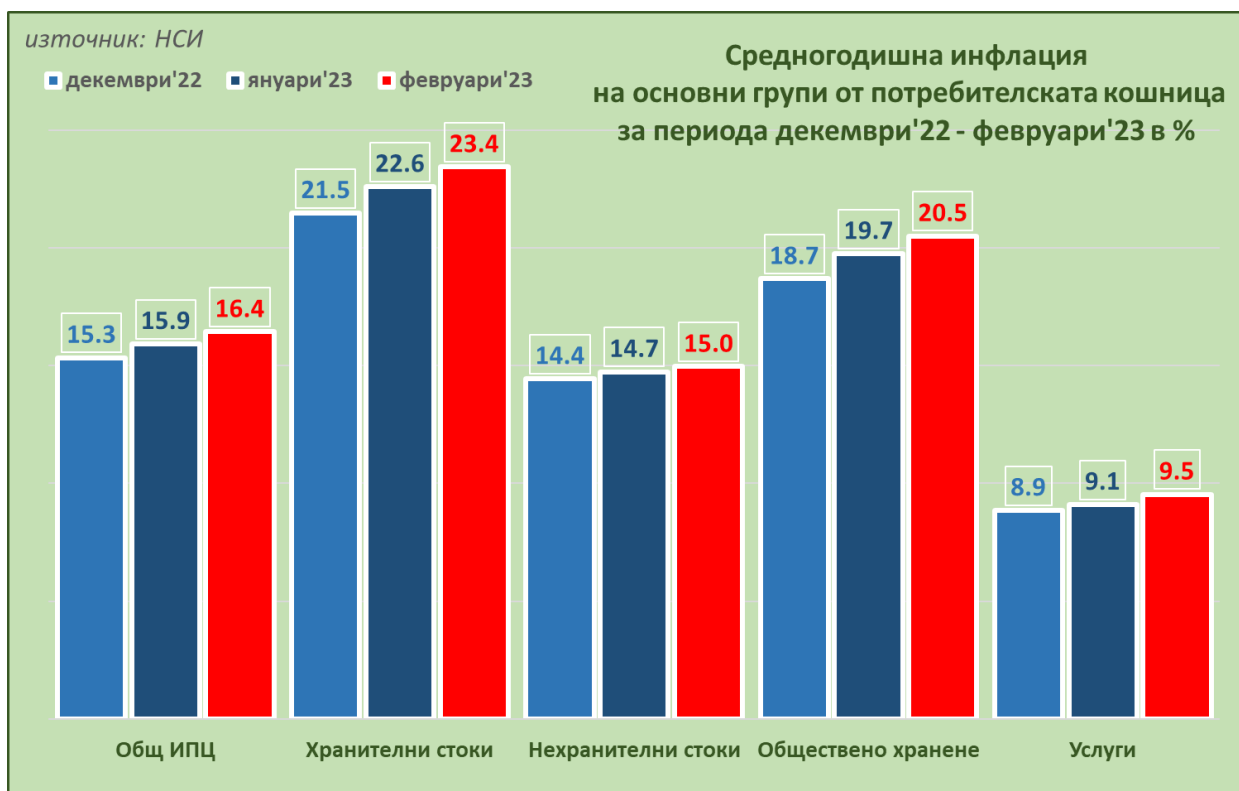
⁸ *Хоризонталните хистограми в колоните визуализират движението на стойностите през годините

Увеличението на стойността на хранителните стоки в потребителската кошница за последните осем години е 31 пункта или 69%. *Таблица 4, фигура 14*

Месечната инфлация през февруари 2023 г. по данни на НСИ е 0,8%, а годишната инфлация е 16,0%. *фигура 15*

фигура 14 Стойност на потребителската кошница през февруари 2016/2023 г. (ДКСБТ)

фигура 15 Инфлация на основни групи от потребителската кошница през декември 2022 г. и февруари 2023 г. (НСИ)

- **Анализ на цените на хранителни стоки по региони**

Анализът на цените на едро на основните хранителни стоки: брашно, захар и олио по региони през месец февруари показва, че маржът на цените в различните области от средната за страната цена е в диапазона ± 47 - 85%. Таблица 5, фигура 16

Средната за страната през месец февруари 2023 г. цена на захарта е 2,45 лв./кг. Най-висока стойност е отчетена в тържищата в област Пловдив – 2.74 лв./кг, а най-ниската средна за месеца е била цената в област Бургас – 1,67 лв./кг. На по-висока от средната за страната цена захарта се е търгувала в 78% от тържищата. Отклоненията в цените в различните региони са 64%.

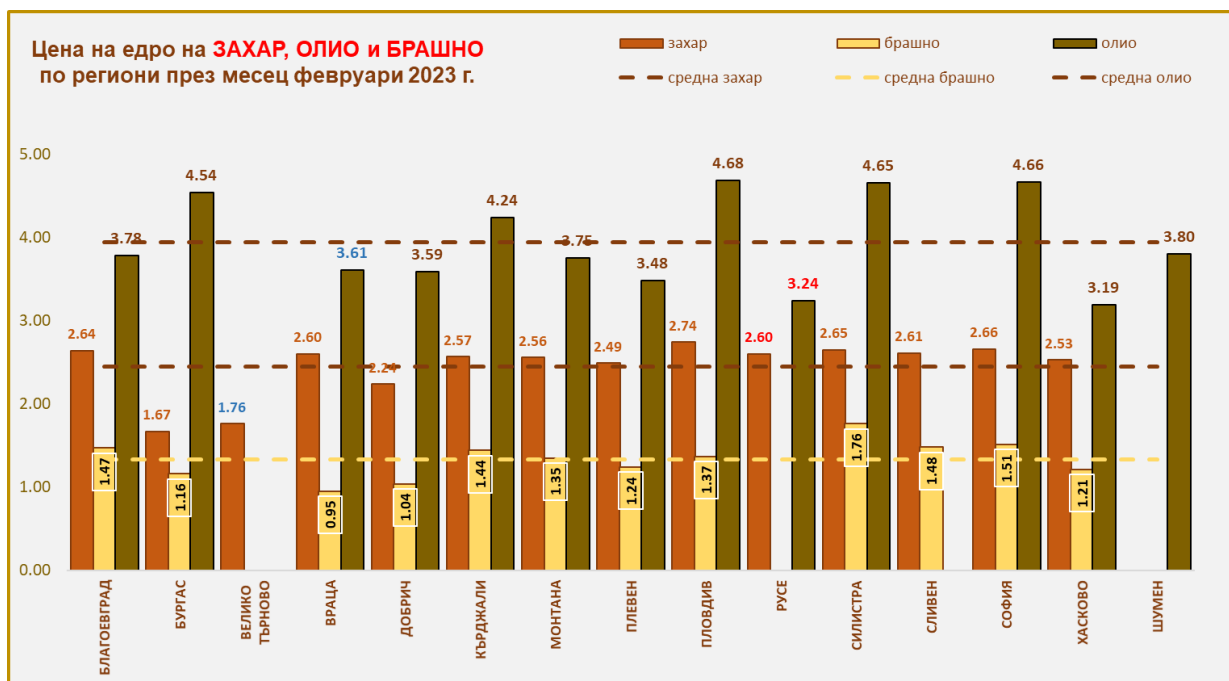
При средна за страната цена на олиото 3,94 лв./л, най-високи стойности са отчетени в област Пловдив – 4,68 лв./л, а минималната средна за месеца цена е била в област Хасково – 3,19 лв./л. Отклоненията в цените в различните региони са 47%. В 38% от тържищата олиото се е търгувало над средната за страната цена.

На най-висока средна цена през февруари брашното се е търгувало в Силистренска област – 1,76 лв./кг, най-ниската стойност е била в област Враца – 0,95 лв./кг. Средно месечната цена на брашното за страната е 1,33 лв./кг. В 58% от областите брашното се е търгувало на цена, по-висока от средната за страната, а маржът в цените в различните региони е 85%.

Таблица 5 Цени на едро на захар, брашно и олио по области през месец февруари 2023 г.*⁹

ОБЛАСТ	ЗАХАР	средна захар	изменение спрямо средната	БРАШНО	средна брашно	изменение спрямо средната	ОЛИО	средна олио	изменение спрямо средната			
БЛАГОЕВГРАД		2.64	2.45	8		1.47	1.33	11		3.78	3.94	-4
БУРГАС		1.67	2.45	-32		1.16	1.33	-13		4.54	3.94	15
ВЕЛИКО ТЪРНОВО		1.76	2.45	-28		1.33					3.94	
ВРАЦА		2.60	2.45	6		0.95	1.33	-29		3.61	3.94	-8
ДОБРИЧ		2.24	2.45	-9		1.04	1.33	-22		3.59	3.94	-9
КЪРДЖАЛИ		2.57	2.45	5		1.44	1.33	8		4.24	3.94	8
МОНТАНА		2.56	2.45	4		1.35	1.33	2		3.75	3.94	-5
ПЛЕВЕН		2.49	2.45	2		1.24	1.33	-7		3.48	3.94	-12
ПЛОВДИВ		2.74	2.45	12		1.37	1.33	3		4.68	3.94	19
РУСЕ		2.60	2.45	6			1.33			3.24	3.94	-18
СИЛИСТРА		2.65	2.45	8		1.76	1.33	32		4.65	3.94	18
СЛИВЕН		2.61	2.45	7		1.48	1.33	11			3.94	
СОФИЯ		2.66	2.45	9		1.51	1.33	14		4.66	3.94	18
ХАСКОВО		2.53	2.45	3		1.21	1.33	-9		3.19	3.94	-15
ШУМЕН			2.45			1.33				3.80	3.94	-4
Spaklines												

⁹ *. Символите в колоните с цените показват движението на цените под и над средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и

фигура 16 Цени на едро на захар, олио и брашно през м. февруари 2023 г. по области

• Анализ на цените на млечни продукти по региони

Таблица 6 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло по области през месец февруари 2023 г.*¹⁰

ОБЛАСТ	КАШКАВАЛ	средна кашкавал	изменение спрямо средната	СИРЕНЕ	средна сирене	изменение спрямо средната	МАСЛО	средна масло	изменение спрямо средната
БЛАГОВЕГРАД	▲ 17.78	17.04	4	▲ 12.92	11.28	15	■ 2.67	2.66	0
БУРГАС		17.04		▼ 8.93	11.28	-21		2.66	
ВРАЦА	▲ 18.32	17.04	8	▲ 12.50	11.28	11	▼ 2.58	2.66	-3
ДОБРИЧ	▼ 14.27	17.04	-16	▼ 7.58	11.28	-33		2.66	
КЪРДЖАЛИ	▲ 18.67	17.04	10	▲ 11.99	11.28	6	▲ 2.73	2.66	3
МОНТАНА	■ 17.22	17.04	1	▲ 11.60	11.28	3		2.66	
ПЛЕВЕН	▲ 17.61	17.04	3	▼ 10.84	11.28	-4	▼ 2.60	2.66	-2
ПЛОВДИВ	▲ 20.04	17.04	18	▲ 16.00	11.28	42		2.66	
СИЛИСТРА		17.04		▲ 12.59	11.28	12	▲ 2.82	2.66	6
СЛИВЕН	▲ 18.80	17.04	10	▼ 8.65	11.28	-23	▼ 2.55	2.66	-4
СОФИЯ	▼ 12.53	17.04	-26		11.28			2.66	
ШУМЕН	▼ 15.20	17.04	-11	▼ 10.50	11.28	-7		2.66	
Sparklines									

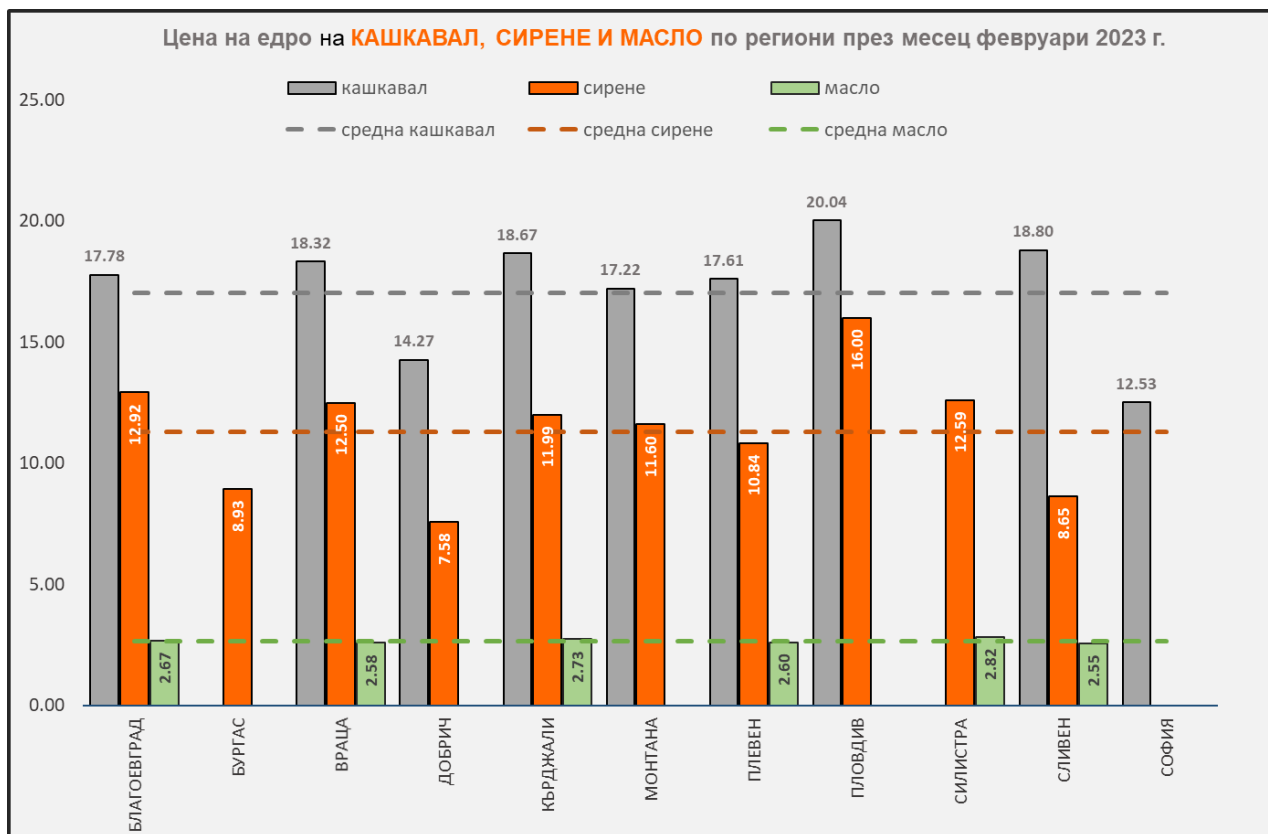
Анализът на цените на едро на млечните продукти кашкавал, сирене и масло по региони показва, че отклоненията в цените в различните области от средната за страната цена са в диапазон 11-111%, като тези отклонения са по – големи при кравето сирене. Таблица 6, фигура 17

¹⁰ Символите в колоните с цените показват движението на цените под и над средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена. В последния ред на таблицата е визуализирано движението на цените на всяка стока в различните региони чрез Sparklines (блещукащи линии).

Средната за страната през месец февруари 2023 г. цена на кашкавала е 17,04 лв./кг. Най-висока стойност е отчетена в тържищата в област Пловдив – 20,04 лв./кг, а най-ниската средна за месеца е била цената в област София – 12,53 лв./кг. В 66% от областите, в които има данни за продажби, тя е била по-висока от средната, а отклоненията в цените в различните региони са 60%. В област Монтана цената на кашкавала се доближава до средната за страната цена.

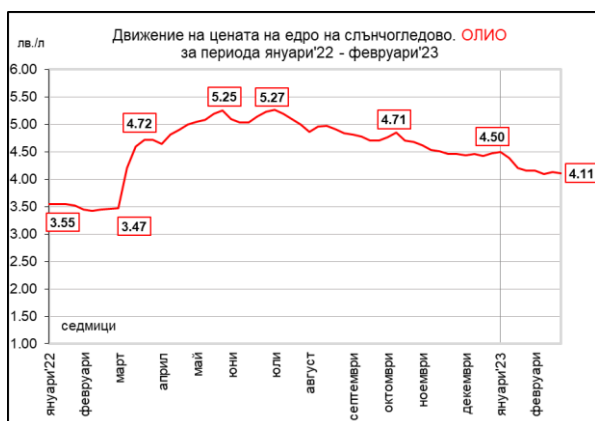
При средна за страната цена на сиренето 11,28 лв./кг, най-високи стойности са отчетени в област Пловдив – 16,00 лв./кг, а минималната средна за месеца цена е била в област Добрич – 7,58 лв./кг. В 54% от областите сиренето се е търгувало на цена, по-висока от средната за страната. Отклоненията в цените в различните региони са 111%. Този марж на цените при сиренето се дължи на различното качество и различните фирми производителки, които търгуват на съответните тържища. В една от областите цената е на нивата на средната за страната.

При средна за страната за месец февруари цена на маслото 2,66 лв./бр., най-високи стойности са отчетени в област Силистра – 2,82 лв./бр., а минималната средна за месеца цена е била в област Сливен – 2,55 лв. В 33% от областите маслото се е търгувало на цена, по-висока от средната за страната. Отклоненията в цените в различните региони са 11%.

фигура 17 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло през м. февруари 2023 г. по области

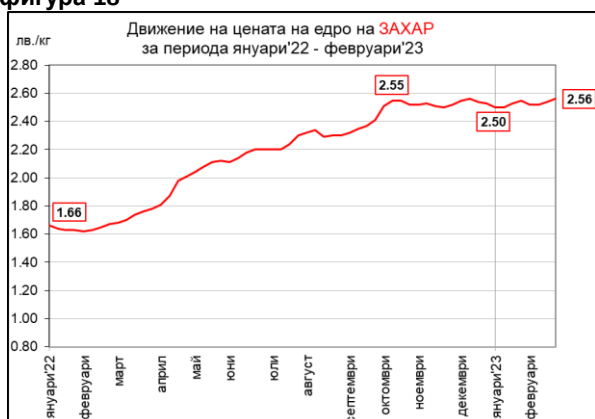
- **Диаграми на движението на цените на основни хранителни стоки, млечни продукти, меса и месни произведения и риби**

фигура 18

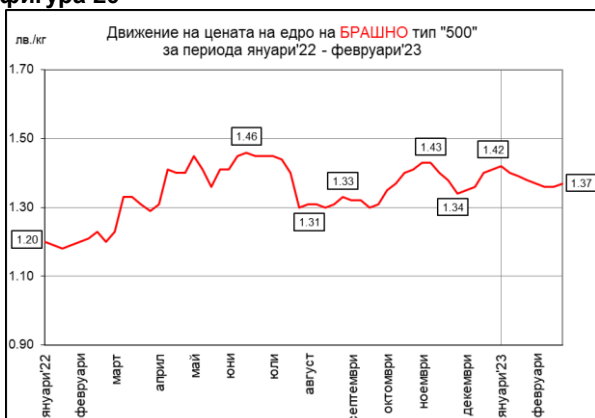
фигура 19

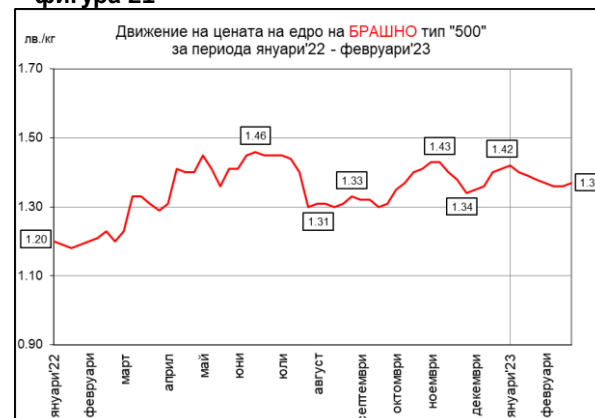
фигура 20

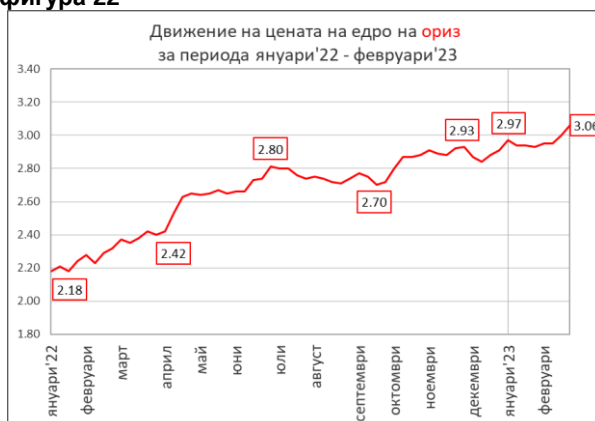
фигура 21

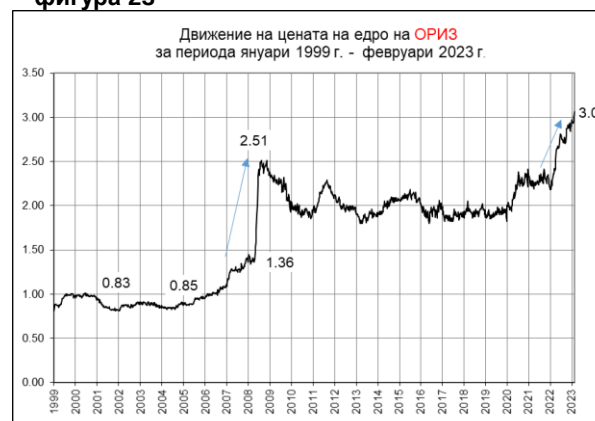
фигура 22

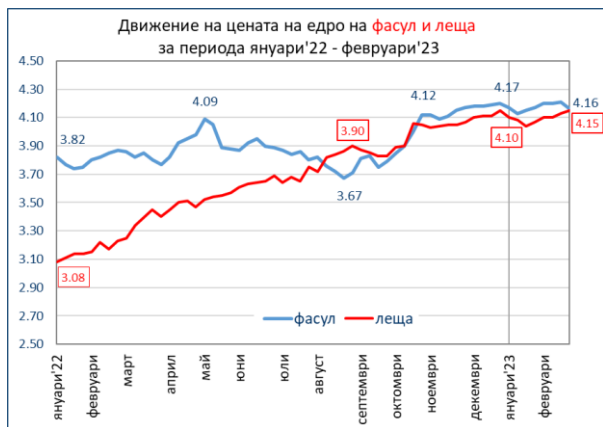
фигура 23

фигура 24

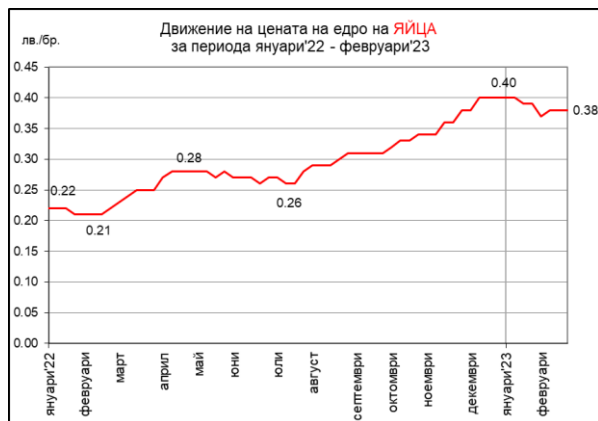
фигура 25

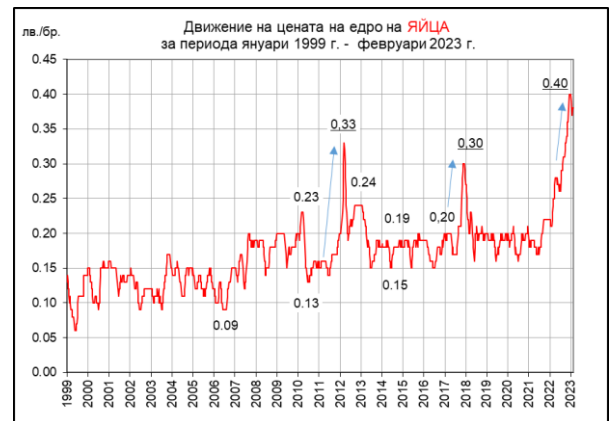
фигура 26

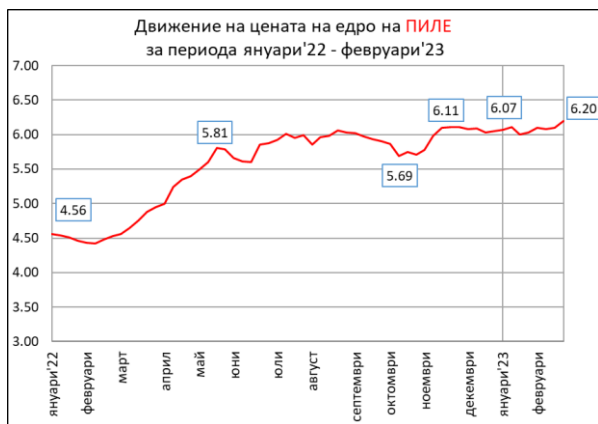
фигура 27

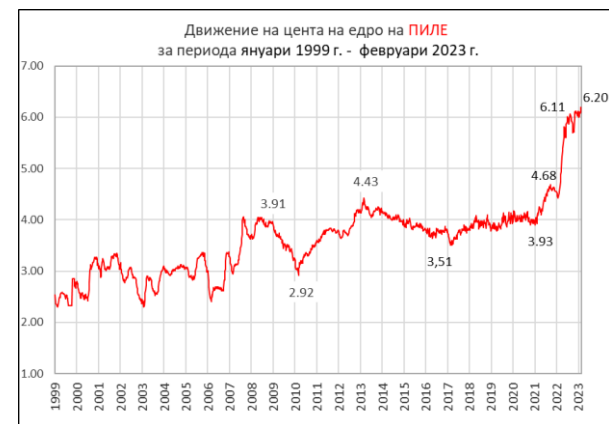
фигура 28

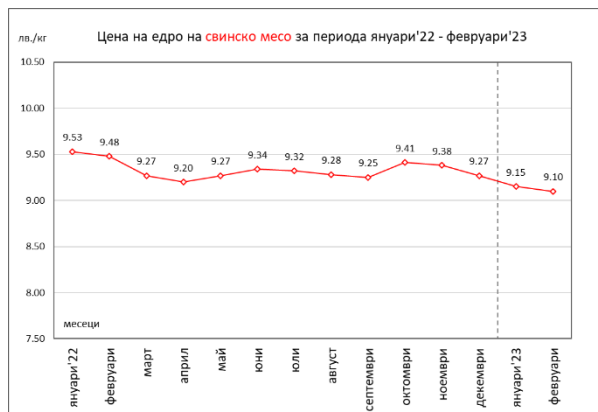
фигура 29

фигура 30

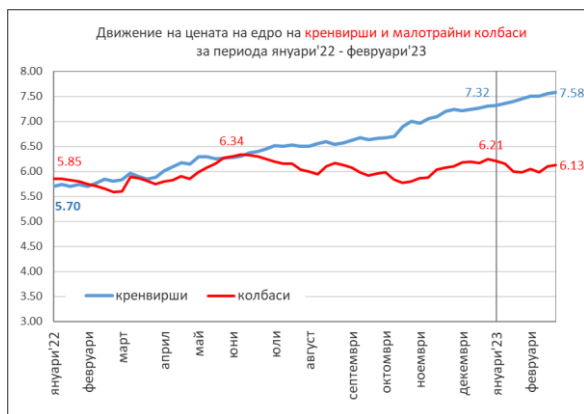
фигура 31

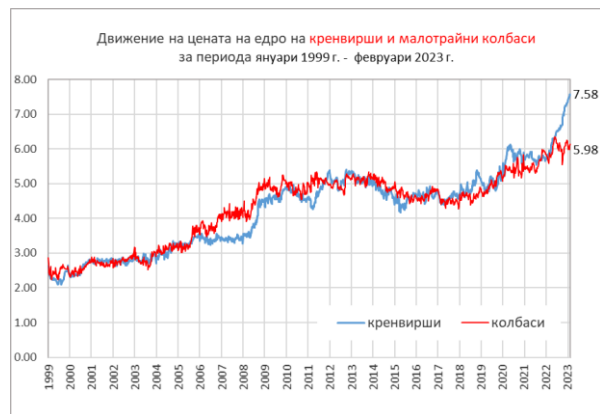
фигура 32

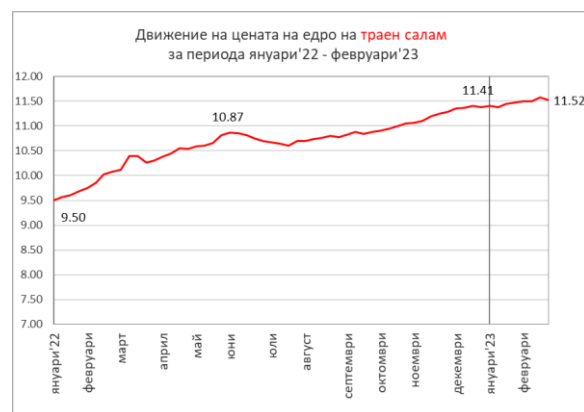
фигура 33

фигура 34

фигура 35

фигура 36

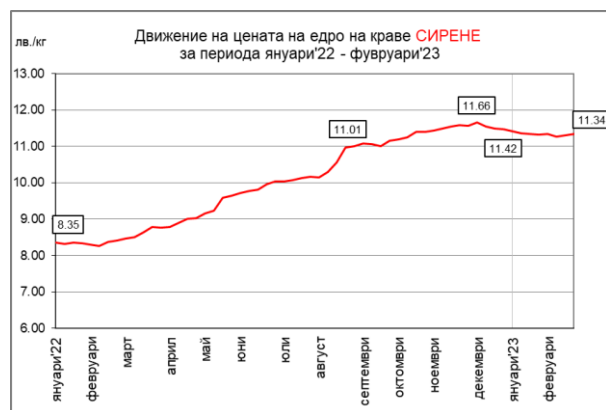
фигура 37

фигура 38

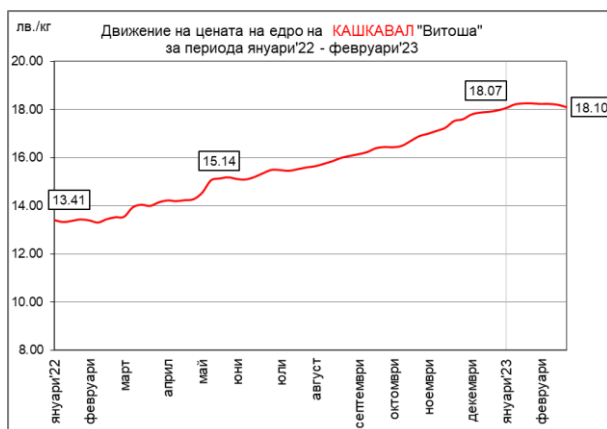
фигура 39

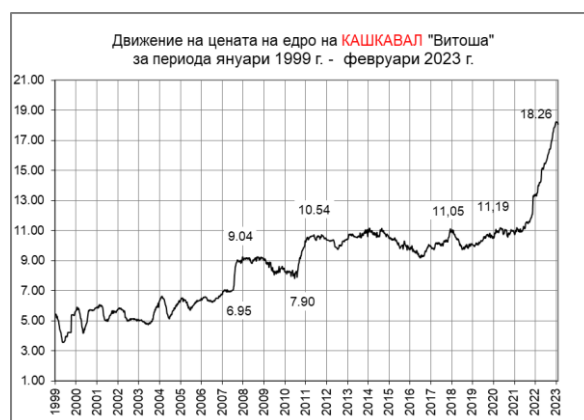
фигура 40

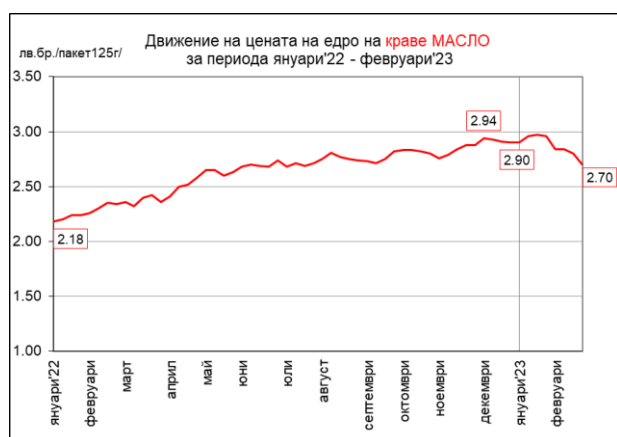
фигура 41

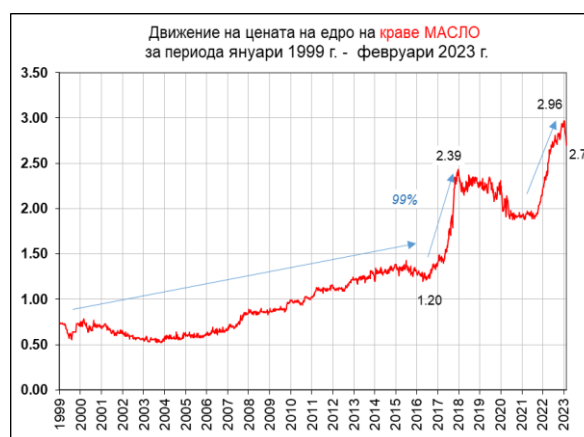
фигура 42

фигура 43

фигура 44

фигура 45

Плодове и зеленчуци

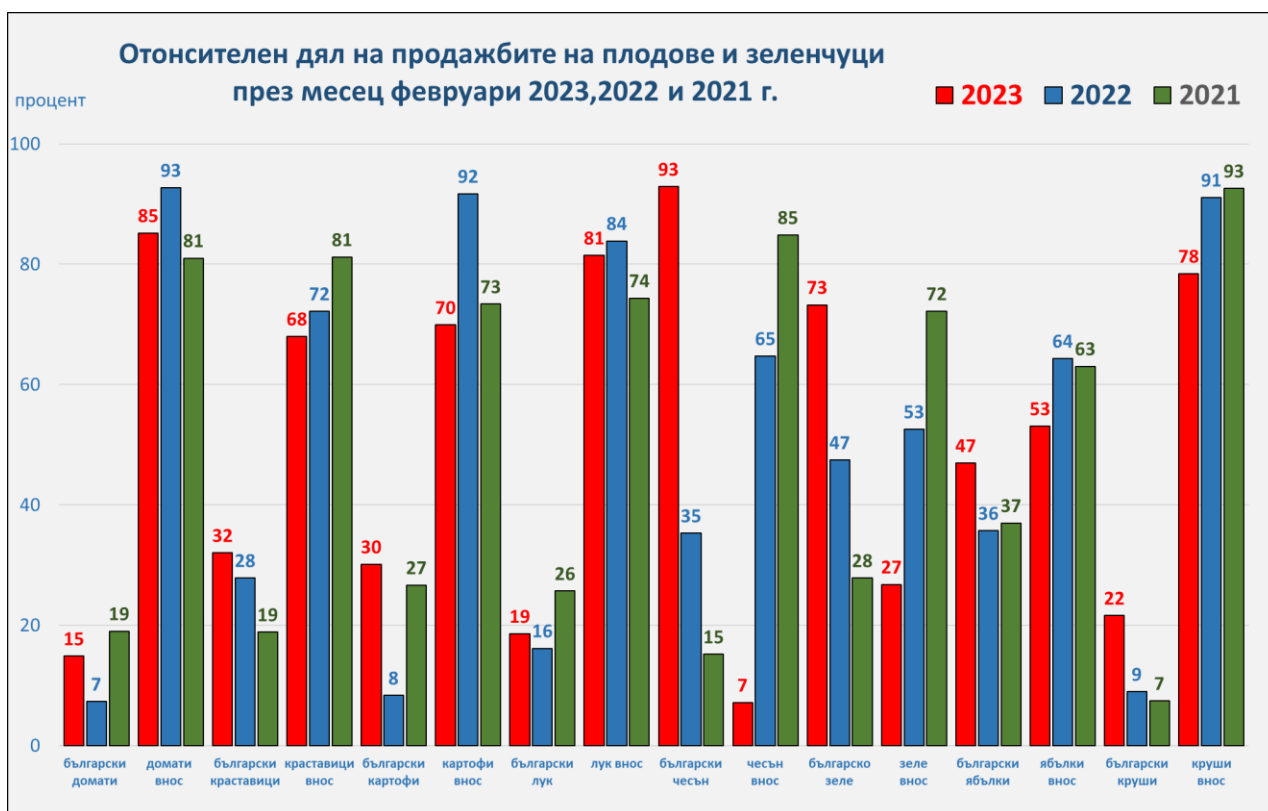
От късните есенни до ранните пролетни месеци относителният дял на българските плодове и зеленчуци на пазара е изключително нисък, но през летните месеци количествата родна продукция се увеличават.

Наблюденията върху пазара на зеленчуците и плодовете през м. февруари показват, че относителният дял на предлаганите количества българска продукция на повечето стоки е по-малък от дела на продажбите от внос.

Мониторингът на пазара на зеленчуци през месеца показва превес на вносната продукция при продажбите на домати (85%), краставици (68%), картофи (70%) и лук (81%). Предлаганите количества българско зеле и български чесън са по-големи от вноса, като относителният им дял е съответно 73% и 93%. Количествата български ябълки са съпоставими с тези от внос. *фигура 46*

фигура 46 Относителен дял на продажбите на плодове и зеленчуци през м. февруари 2023 г.

фигура 47 Относителен дял на продажбите на плодове и зеленчуци-м. февруари 2021/2023 г.

Сравнителният анализ на продажбите през месец февруари тази година в сравнение със същия месец на предходните две години показва, че с изключение на чесъна и зелето, количествата на всички останали стоки, предмет на този анализ през тази година са по-малки от предходните години. *фигура 47*

- **Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на плодовете и зеленчуците**

Движението на кривата на ИТЦ¹¹ на плодовете и зеленчуците следва характерните за тези продукти сезонни тенденции. Максималните зимни стойности се наблюдават обикновено в периода януари – февруари, а през последните години, както и през миналата, и през април. Минималните летни стойности, в зависимост от конкретните метеорологични стойности се регистрират през юли - август.

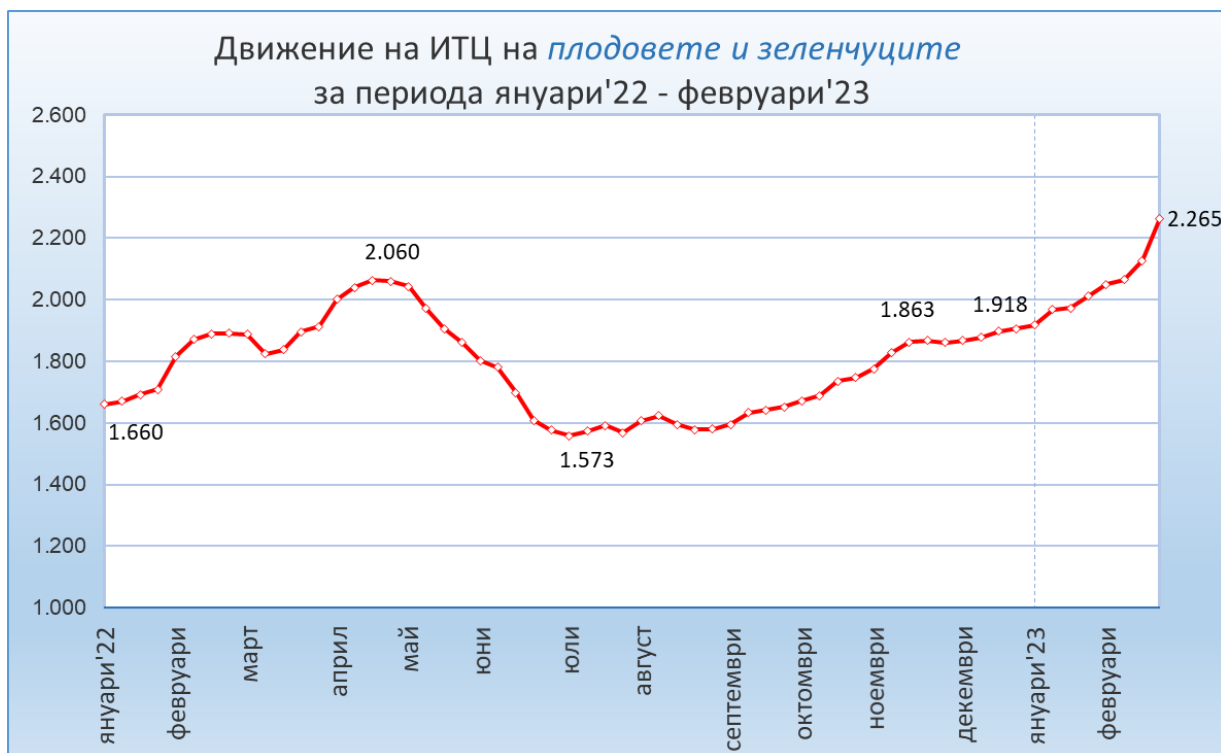
През третата седмица на април 2022 г. този индекс стъпи на най-високото към онзи момент ниво от 2,064 пункта. В резултат на силния ръст на индекса през февруари тази година, нивото му през последната седмица на месеца е нов стойностен пик.

В началото на 2023 г. кривата стартира от ниво 2,051 пункта. През следващите седмици стойностите рязко се покачват и стъпват в края на месеца на ниво от 2,265 пункта. Повишението на индекса в сравнение с началото на месеца е 10%.

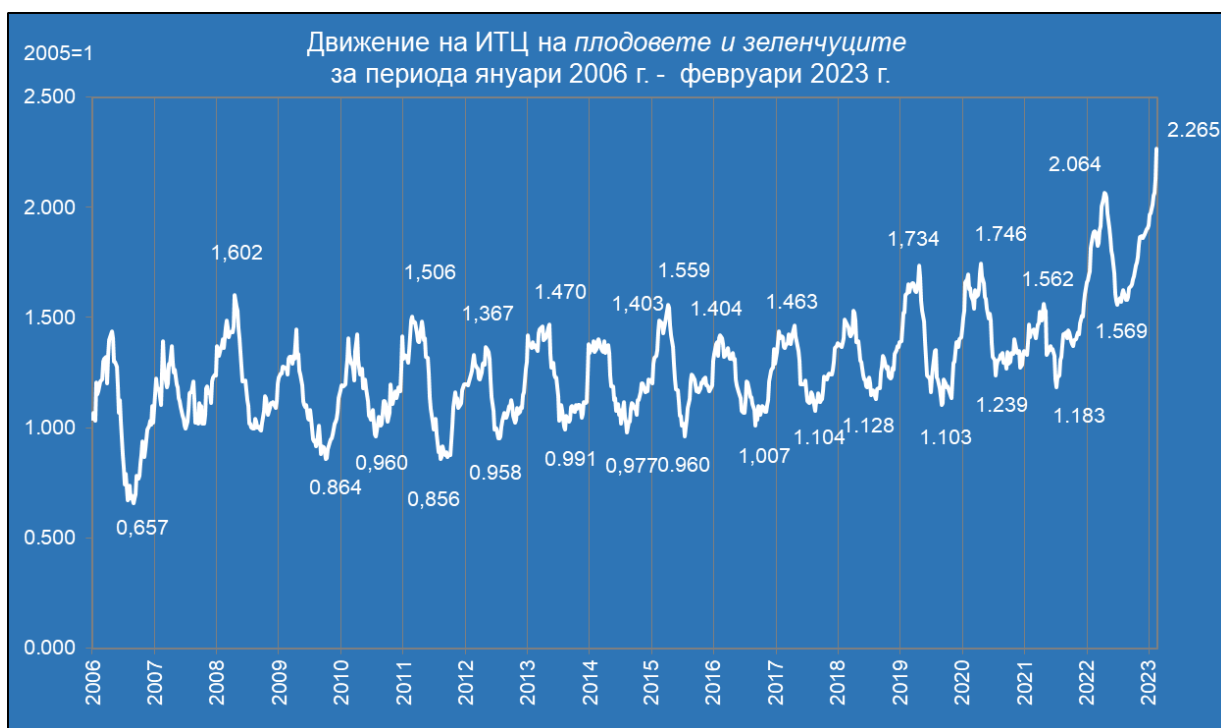
В сравнение със същия месец на предходната година средномесечните стойностите са с около 14% по-високи. *фигура 48*

Върху движението на индекса през месеца рефлектира сезонното поскъпване на повечето от зеленчуците. *фигура 49*

¹¹ В състава на този индекс са включени следните стоки: ябълки български и ябълки от внос, картофи български и от внос, лук зрял, чесън зрял, домати оранжерийни и домати от внос, краставици оранжерийни и от внос, пипер зелен, зеле, банани, портокали и лимони

фигура 48 ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2022 г. – февруари 2023 г.

фигура 49 ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2006 г. – февруари 2023 г

- **Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците на месечна и годишна база**

През месец февруари трендовете на цените на плодове и зеленчуците са преобладаващо възходящи.

Цените на домати се покачват на месечна база със 17%, краставиците поскъпват спрямо предходния месец с 27-40%. Цените на останалите зеленчуци, предмет на този анализ се покачват в диапазона 10-15%. По-стабилни остават цените на зелето, като вносното зеле поевтинява с 5%, цената на българското зеле е без промяна. Българските картофи бележат спад от 5%.

През месец февруари цените на плодовете се покачват, като най-голямо поскъпване има при мандарините и портокалите 12-6%. Цените на ябълките, бананите и кивито се задържат около нивата от предходния месец, а лимоните поевтиняват на месечна база с 5%. Цените на портокалите и мандарините бележат ръст на месечна база от 6-12%. *Таблица 7*

На годишна база отклоненията на цените на стоките в тази група са с преобладаващо положителни трендове.

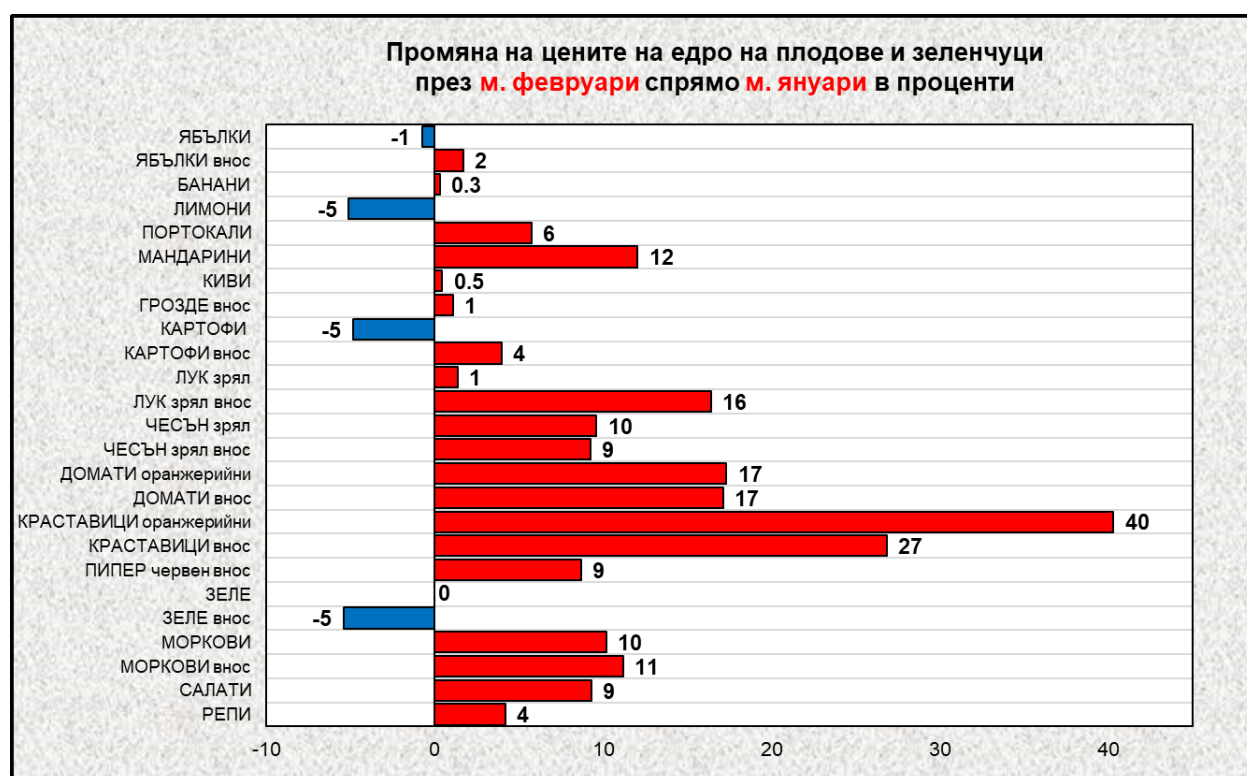
Доматите и краставиците поскъпват на годишна база в диапазона 20-29%. Най-силен ръст на цените е регистриран при лука (103-114%). Картофите, червеният пипер, морковите и репичките поскъпват с около 20%.

Спад на цените на годишна база има при зелето с 18-38%, при салатите с 18% и при чесъна с 1-3%.

При цените на плодовете има поскъпване на годишна база от 10-37% на бананите, ябълките, лимоните и портокалите. Цените на кивито, мандарините и гроздето от внос намаляват на годишна база в интервала 2-6%. *Таблица 7, фигура 51*

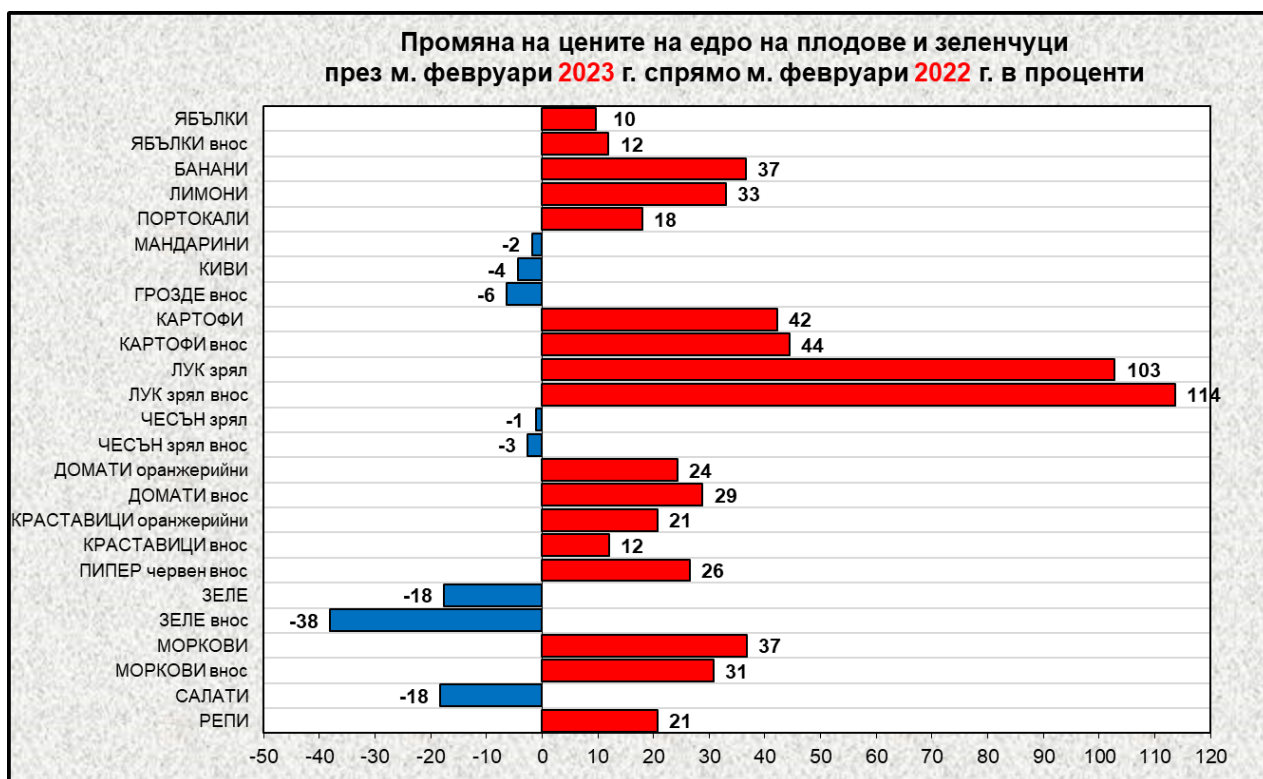
Таблица 7 Промяна на цените на плодове и зеленчуци за февруари на месечна, годишна база*¹²

СТОКА	януари'23	февруари'23			февруари'22		
	цена	цена	промяна в %	промяна в лв.	цена	промяна в %	промяна в лв.
ЯБЪЛКИ	1.38	1.37	-1	-0.01	1.25	10	0.12
ЯБЪЛКИ внос	1.75	1.78	2	0.03	1.59	12	0.19
БАНАНИ	3.13	3.14	0	0.01	2.30	37	0.84
ЛИМОНИ	2.55	2.42	-5	-0.13	1.82	33	0.60
ПОРТОКАЛИ	1.74	1.84	6	0.10	1.56	18	0.28
МАНДАРИНИ	1.99	2.23	12	0.24	2.27	-2	-0.04
КИВИ	2.18	2.19	0	0.01	2.29	-4	-0.10
ГРОЗДЕ внос	3.65	3.69	1	0.04	3.94	-6	-0.25
КАРТОФИ	1.24	1.18	-5	-0.06	0.83	42	0.35
КАРТОФИ внос	1.25	1.30	4	0.05	0.90	44	0.40
ЛУК зрял	1.42	1.44	1	0.02	0.71	103	0.73
ЛУК зрял внос	1.34	1.56	16	0.22	0.73	114	0.83
ЧЕСЪН зрял	4.16	4.56	10	0.40	4.61	-1	-0.05
ЧЕСЪН зрял внос	3.78	4.13	9	0.35	4.24	-3	-0.11
ДОМАТИ оранжерийни	3.23	3.79	17	0.56	3.05	24	0.74
ДОМАТИ внос	3.09	3.62	17	0.53	2.81	29	0.81
КРАСТАВИЦИ оранжерийни	3.87	5.43	40	1.56	4.50	21	0.93
КРАСТАВИЦИ внос	3.24	4.11	27	0.87	3.67	12	0.44
ПИПЕР червен внос	3.78	4.11	9	0.33	3.25	26	0.86
ЗЕЛЕ	0.89	0.89	0	0.00	1.08	-18	-0.19
ЗЕЛЕ внос	0.74	0.70	-5	-0.04	1.13	-38	-0.43
МОРКОВИ	1.08	1.19	10	0.11	0.87	37	0.32
МОРКОВИ внос	1.07	1.19	11	0.12	0.91	31	0.28
САЛАТИ	0.86	0.94	9	0.08	1.15	-18	-0.21
РЕПИ	0.95	0.99	4	0.04	0.82	21	0.17

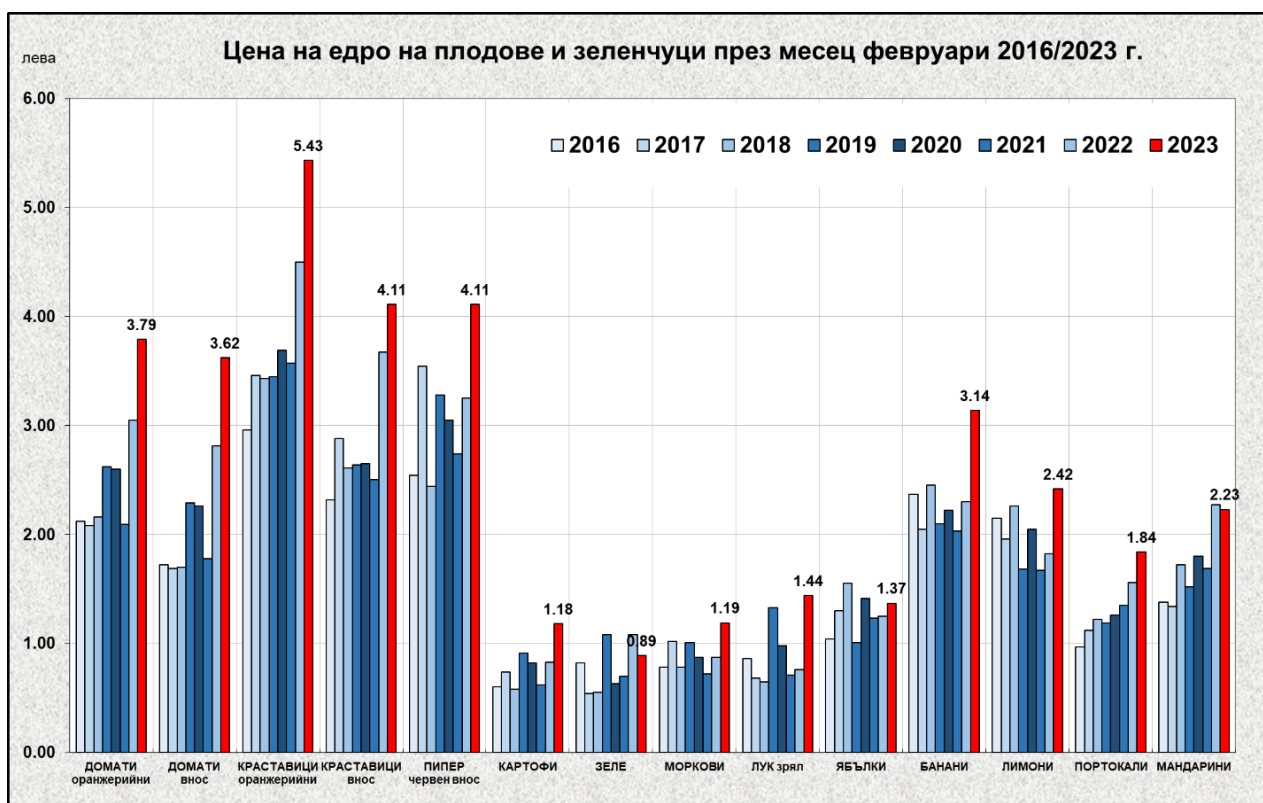
фигура 50 Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през февруари'23 на месечна база

¹² * Символите в колоните с цените показват движението на цените под и над средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена.

фигура 51 Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през февруари'23 на годишна база

- Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците през февруари 2016/2023 г.

фигура 52 Цени на едро на плодовете и зеленчуците през февруари 2016/2023 г.

Таблица 8 Цени на едро на плодове и зеленчуци през месец февруари за периода 2016/2023 г.*¹³

февруари	ДОМАТИ оранжерийни	ДОМАТИ внос	КРАСТАВИЦИ оранжерийни	КРАСТАВИЦИ внос	ПИПЕР червен внос	КАРТОФИ	ЗЕЛЕ	МОРКОВИ	ЛУК зрял	ЯБЪЛКИ	БАНАНИ	ЛИМОНИ	ПОРТОКАЛИ	МАНДАРИНИ	стойност на единица продукт
2016	2.12	1.72	2.96	2.32	2.54	0.60	0.82	0.78	0.86	1.04	2.37	2.15	0.97	1.38	23
2017	2.08	1.69	3.46	2.88	3.54	0.74	0.54	1.02	0.68	1.30	2.05	1.96	1.12	1.34	24
2018	2.16	1.70	3.43	2.61	2.44	0.58	0.55	0.78	0.65	1.55	2.45	2.26	1.22	1.72	24
2019	2.62	2.29	3.45	2.64	3.28	0.91	1.08	1.01	1.33	1.01	2.10	1.68	1.19	1.52	26
2020	2.60	2.26	3.69	2.65	3.05	0.82	0.63	0.87	0.98	1.41	2.22	2.05	1.26	1.80	26
2021	2.09	1.78	3.57	2.50	2.74	0.62	0.70	0.72	0.71	1.23	2.03	1.67	1.35	1.69	23
2022	3.05	2.81	4.50	3.67	3.25	0.83	1.08	0.87	0.76	1.25	2.30	1.82	1.56	2.27	30
2023	3.79	3.62	5.43	4.11	4.11	1.18	0.89	1.19	1.44	1.37	3.14	2.42	1.84	2.23	37
Sparklines															

Анализът на движението на цените на едро на плодовете и зеленчуците през м. февруари 2023 г. в сравнение със същия месец на осемгодишния период (2016 – 2023 г.) показва следните тенденции: *Таблица 8, фигура 52*

- Плодовете и зеленчуците имат изцяло сезонен характер, а цените им силно се влияят от конкретните климатични и метеорологични условия. По тази причина цените на тези стоки са силно чувствителни и варират в сравнително големи диапазони за кратки времеви периоди.

- По същата причина относителният дял на количествата българска продукция през м. февруари на последните осем години е функция и от конкретните метеорологични условия, а цените им често са по-високи от вносните.

- Цените на всички зеленчуци, предмет на този анализ минават значително над нивата от предходните години на периода.

- Изключение от общата тенденция прави цената на зелето, която остава под нивото от предходната година и се доближава до нивото от същия месец на 2019 г.

Анализът на стойността за единица продукт на 14 плодове и зеленчуци, включени в потребителската кошница показва, че през месец февруари 2023 г. сумата е 37 лв., като нарастването на тази стойност спрямо предходната година е 7 пункта (23%).

Тази стойност е най-високата спрямо същия месец за периода 2016 – 2023 г

Увеличението на стойността на плодовете и зеленчуците в потребителската кошница за последните осем години е 14 пункта или 61%. *Таблица 4, фигура 14*

¹³ * Оцветяването в клетките визуализира движението на цената за съответната стока през годините на периода. Степенуваната скала в 4 степени визуализира градацията в големината на стойността на стоките за съответната година. В последния ред на таблицата е визуализирано движението на цените на всяка стока в различните региони чрез Sparklines (блещукащи линии).

- Анализ на цените на плодовете и зеленчуците по региони**

Анализът на цените на едро на домати и краставиците по региони показва, че отклоненията на цените в различните региони са в диапазона 49 -118%.

Таблица 9, фигура 53

Най-високи цени на домати са регистрирани на тържищата в област Силистра (4,45 лв./кг), а най-ниските съответно в област Хасково (2,98 лв./кг). Средните за страната месечни цени на домати са 3,79 лв./кг. В 43% от областите цената е била по-висока от средната, а маржът е 43%.

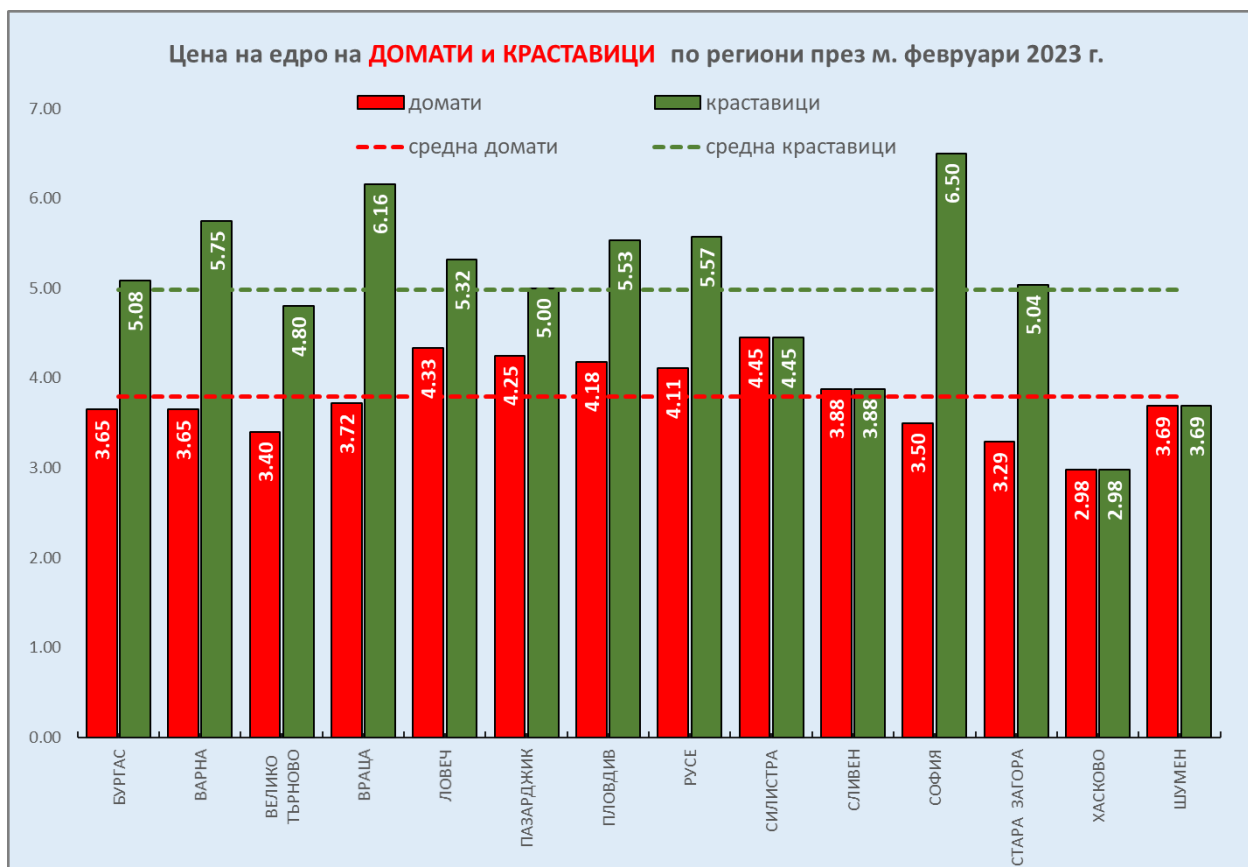
Краставиците са се търгували на най-високи цени в София (6,50 лв./кг), а най-ниските цени през февруари са регистрирани на тържищата в Хасково – 2,98 лв./кг. При средна за страната цена на краставиците за месеца 4,98 лв./кг, в 57% от областите цената е била по-висока, в една области тя е била на нивото на средната за страната, а маржът в различните региони е 118%.

Високите стойности на маржа се дължат на различното качество и различните сортове на зеленчуците, които си търгуват на отделните тържища.

Таблица 9 Цени на едро на зеленчуци по области през февруари 2023 г.*¹⁴

ОБЛАСТ	ДОМАТИ	средна домати	изменение спрямо средната	КРАСТАВИЦИ	средна краставици	изменение спрямо средната
БУРГАС	3.65	3.79	-4	5.08	4.98	2
ВАРНА	3.65	3.79	-4	5.75	4.98	15
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	3.40	3.79	-10	4.80	4.98	-4
ВРАЦА	3.72	3.79	-2	6.16	4.98	24
ЛОВЕЧ	4.33	3.79	14	5.32	4.98	7
ПАЗАРДЖИК	4.25	3.79	12	5.00	4.98	0
ПЛОВДИВ	4.18	3.79	10	5.53	4.98	11
РУСЕ	4.11	3.79	8	5.57	4.98	12
СИЛИСТРА	4.45	3.79	17	4.45	4.98	-11
СЛИВЕН	3.88	3.79	2	3.88	4.98	-22
СОФИЯ	3.50	3.79	-8	6.50	4.98	31
СТАРА ЗАГОРА	3.29	3.79	-13	5.04	4.98	1
ХАСКОВО	2.98	3.79	-21	2.98	4.98	-40
ШУМЕН	3.69	3.79	-3	3.69	4.98	-26
Spaklines						

¹⁴ * Символите в клетките с цените визуализират движението на цената за съответната стока в различните области под и над средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена. В последния ред на таблицата е визуализирано движението на цените на всяка стока в различните региони чрез Sparklines (блещукащи линии).

фигура 53 Цени на едро на домати и краставици през м. февруари 2023 г. по области

Таблица 10 Цени на едро на плодове по области през февруари 2023 г.*¹⁵

ОБЛАСТ	ЛИМОНИ	средна лимони	изменение спрямо средната	БАНАНИ	средна банани	изменение спрямо средната	ПОРТОКАЛИ	средна портокали	изменение спрямо средната
ВАРНА	2.27	2.42	-6	3.30	3.11	6	1.69	1.84	-8
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	2.90	2.42	20	3.35	3.11	8	1.90	1.84	3
ВРАЦА	2.57	2.42	6	3.31	3.11	6	1.78	1.84	-3
ЛОВЕЧ	3.00	2.42	24	3.38	3.11	9	2.00	1.84	9
МОНТАНА	2.00	2.42	-17	3.10	3.11	0		1.84	
ПАЗАРДЖИК	1.97	2.42	-19	3.05	3.11	-2	1.67	1.84	-9
ПЛОВДИВ	1.83	2.42	-24	2.20	3.11	-29	1.77	1.84	-4
РУСЕ	2.43	2.42	0	3.20	3.11	3	2.23	1.84	21
СИЛИСТРА	3.08	2.42	27	3.35	3.11	8	2.03	1.84	10
СЛИВЕН	2.60	2.42	7	3.49	3.11	12	2.01	1.84	9
СОФИЯ	2.22	2.42	-8	2.96	3.11	-5	1.35	1.84	-27
СТАРА ЗАГОРА	2.26	2.42	-7	3.17	3.11	2	1.64	1.84	-11
ХАСКОВО	2.15	2.42	-11	3.07	3.11	-1	1.80	1.84	-2
ШУМЕН	2.58	2.42	7	2.55	3.11	-18	2.02	1.84	10
Sparklines									

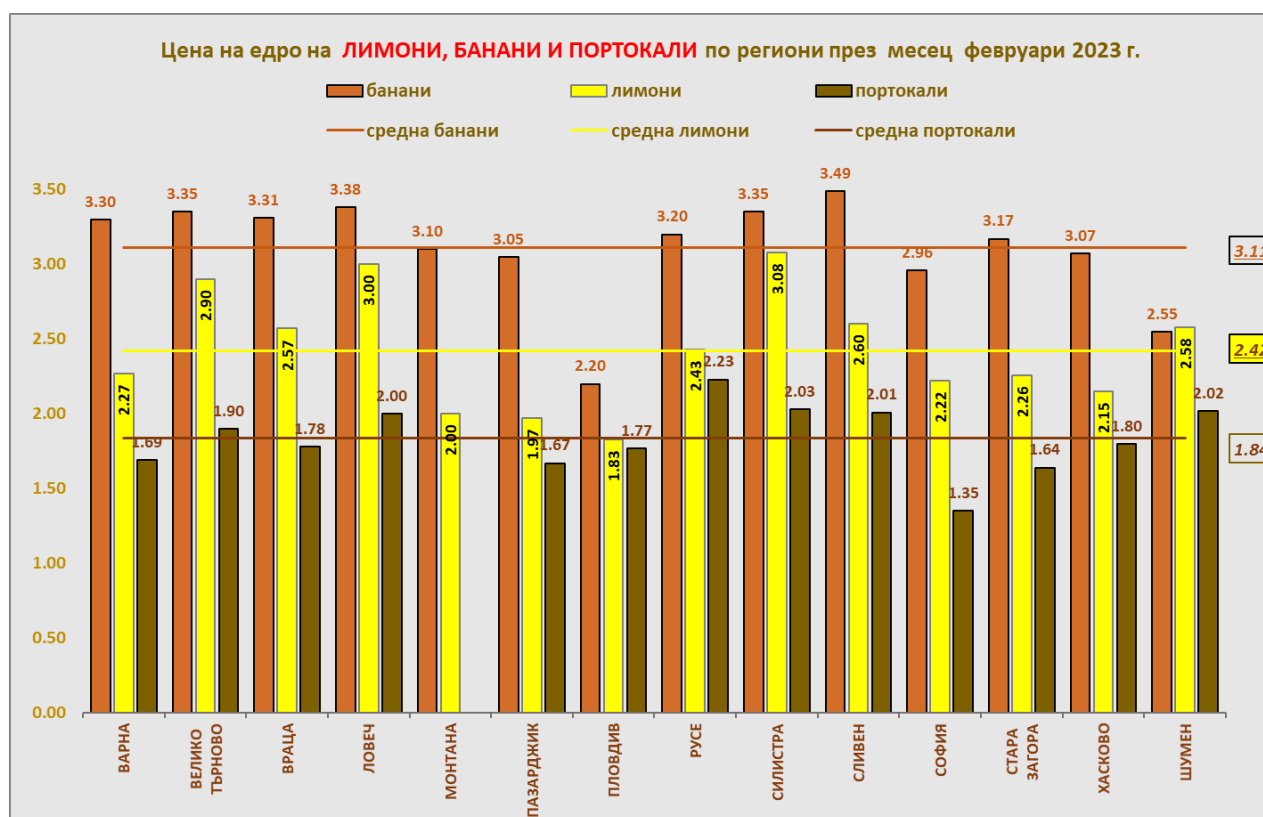
Наблюденията на цените по региони на бананите и цитрусовите плодове показват, че разликите в цените в страната са около 60%, като най-големият марж е при цената на лимоните. Таблица 10, фигура 54

¹⁵ * Оцветяването в клетките с цените визуализира градацията в големината на цената на съответната стока в различните области. Символите в същата колона показват отклоненията от средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена. В последния ред на таблицата е визуализирано движението на цените на всяка стока в различните региони чрез Sparklines (блещукащи линии).

При средна цена на лимоните през месеца 2,42 лв./кг, най-високите цени са регистрирани в Силистра (3,08 лв.), а минималните съответно са били в Пловдив – 1,83 лв. Отклоненията в цените на лимоните в различните региони са 42%, в 42% от областите цената е над средната за страната, а в една област (Русе) цената е на нивото на средната за страната.

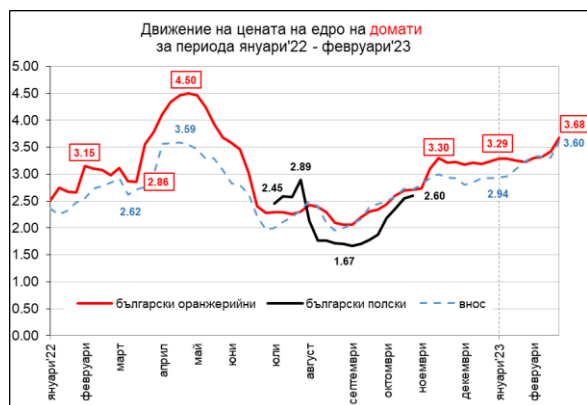
Наблюденията на цените на портокалите по региони през февруари показват, че при средна цена за месеца 1,84 лв./кг, най-високата стойност е регистрирана на стоковите тържища в област Русе – 2,23 лв./кг, а най-ниска в София – 1,35 лв./кг. В 46% от областите цената е над средната за страната. Маржът между цените в отделните области е 65%. В един регион портокалите са се търгували на цена близка до средната.

Бананите са се търгували през месеца най-скъпо в област Сливен (3,49 лв./кг), а най-евтини са били в област Пловдив (2,20 лв./кг), при средна цена на бананите 3,11 лв./кг. В 57% от областите цената е била над средната за страната, а в две области тя се доближава до средната за страната. Отклоненията в цените в различните области е 59%.

фигура 54 Цени на едро на плодове през февруари 2023 г. по области

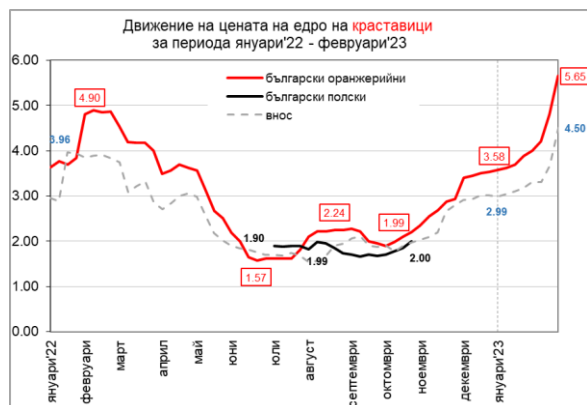
- **Диаграми на движението на цените на основни плодове и зеленчуци**

фигура 55

фигура 56

фигура 57

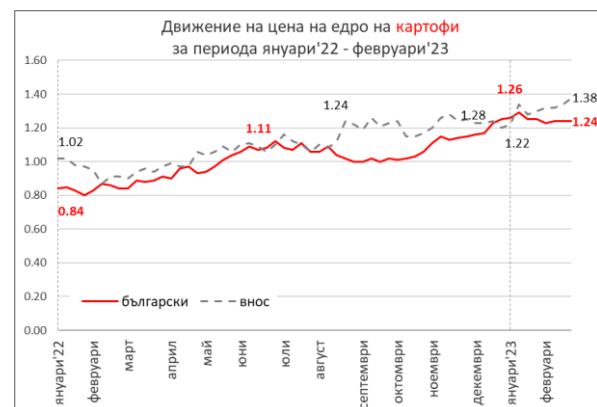
фигура 58

фигура 59

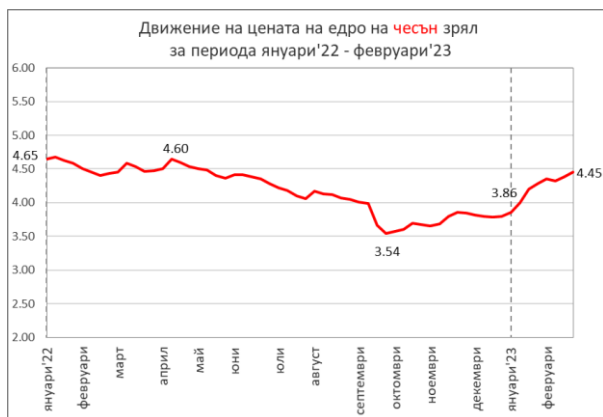
фигура 60

фигура 61

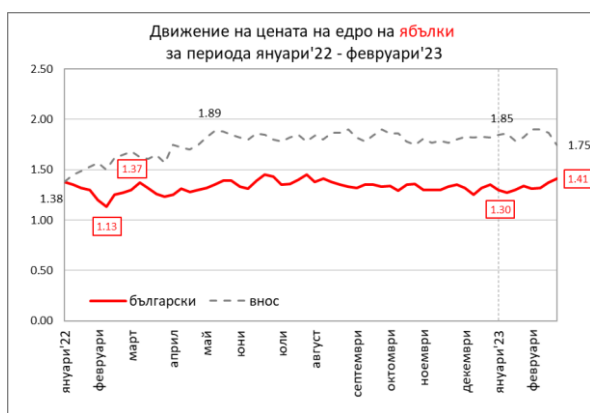
фигура 62

фигура 63

фигура 64

фигура 65

фигура 66

фигура 67

фигура 68

фигура 69

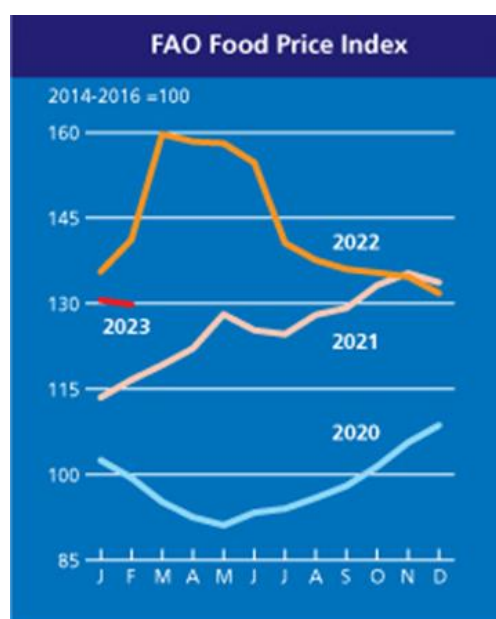
Международни цени

- Организация по прехрана и земеделие (ФАО) към ООН¹⁶

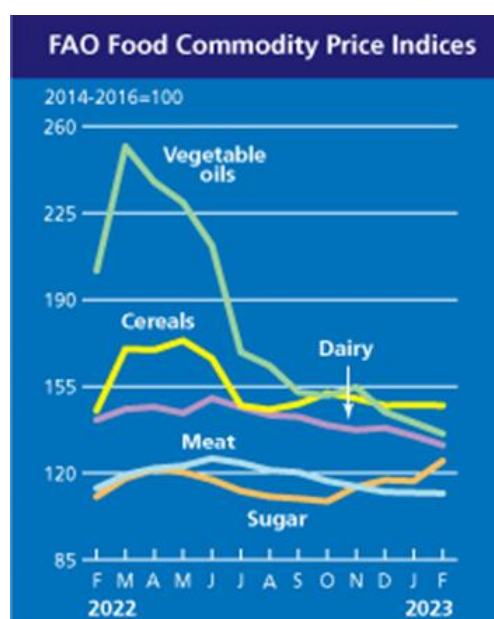
През февруари Индексът на цените на храните¹⁷ на ФАО (Организацията по прехрана и земеделие (ФАО) към ООН; Food and Agriculture Organization (FAO) of the United Nations) ФАО отново бележи спад, но той е незначителен. *фигура 70*

Таблица 11 Месечни индекси на цените на храните на ФАО към февруари 2023 г. ^{*18}

FAO MONTHLY FOOD PRICE INDICES (2014-2016=100)						
Date	Food Price Index	Meat	Dairy	Cereals	Oils	Sugar
2022-01	135.6	112.1	132.6	140.6	185.9	112.7
2022-02	141.2	113.9	141.5	145.3	201.7	110.5
2022-03	159.7	119.3	145.8	170.1	251.8	117.9
2022-04	158.4	121.9	146.7	169.7	237.5	121.5
2022-05	158.1	122.9	144.2	173.5	229.2	120.4
2022-06	154.7	125.9	150.2	166.3	211.8	117.3
2022-07	140.6	124.1	146.5	147.3	168.8	112.8
2022-08	137.6	121.1	143.4	145.6	163.3	110.5
2022-09	136.0	120.3	142.7	147.9	152.6	109.7
2022-10	135.4	116.8	139.3	152.3	151.3	108.6
2022-11	134.7	114.6	137.4	150.1	154.7	114.4
2022-12	131.8	112.4	138.2	147.3	144.6	117.2
2023-01	130.6	112.1	135.0	147.5	140.4	116.8
2023-02	129.8	112.0	131.3	147.3	135.9	124.9

фигура 70 ФАО индекс през февруари'23

фигура 71 ФАО индекс на храните февруари'23

¹⁶ [Food and Agriculture Organization of the United Nations](https://www.fao.org/)

¹⁷ FFPI – FAO Food Price Index

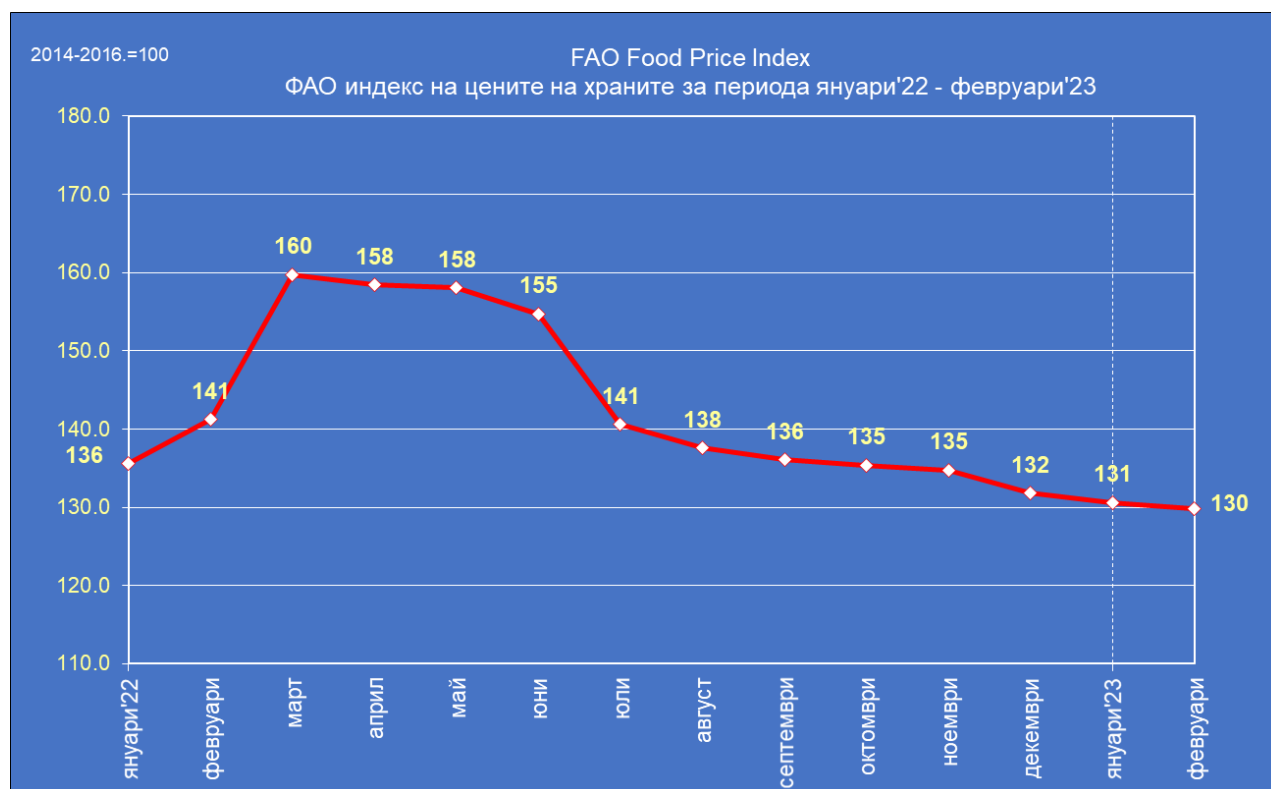
¹⁸ *Оцветяването в клетките визуализира движението на индекса на съответната стокова група

Движението на Индекса на цените на храните на Организацията за прехрана и земеделие на ООН отразява движението на международните цени на всички основни хранителни стоки и фуражи, които влизат в състава му.¹⁹

Средната стойност на индекса на цените на храните на ФАО през февруари продължава да намалява за единадесети пореден месец и достига 129,8 пункта, като е малко (0,6 %) под нивото от януари.

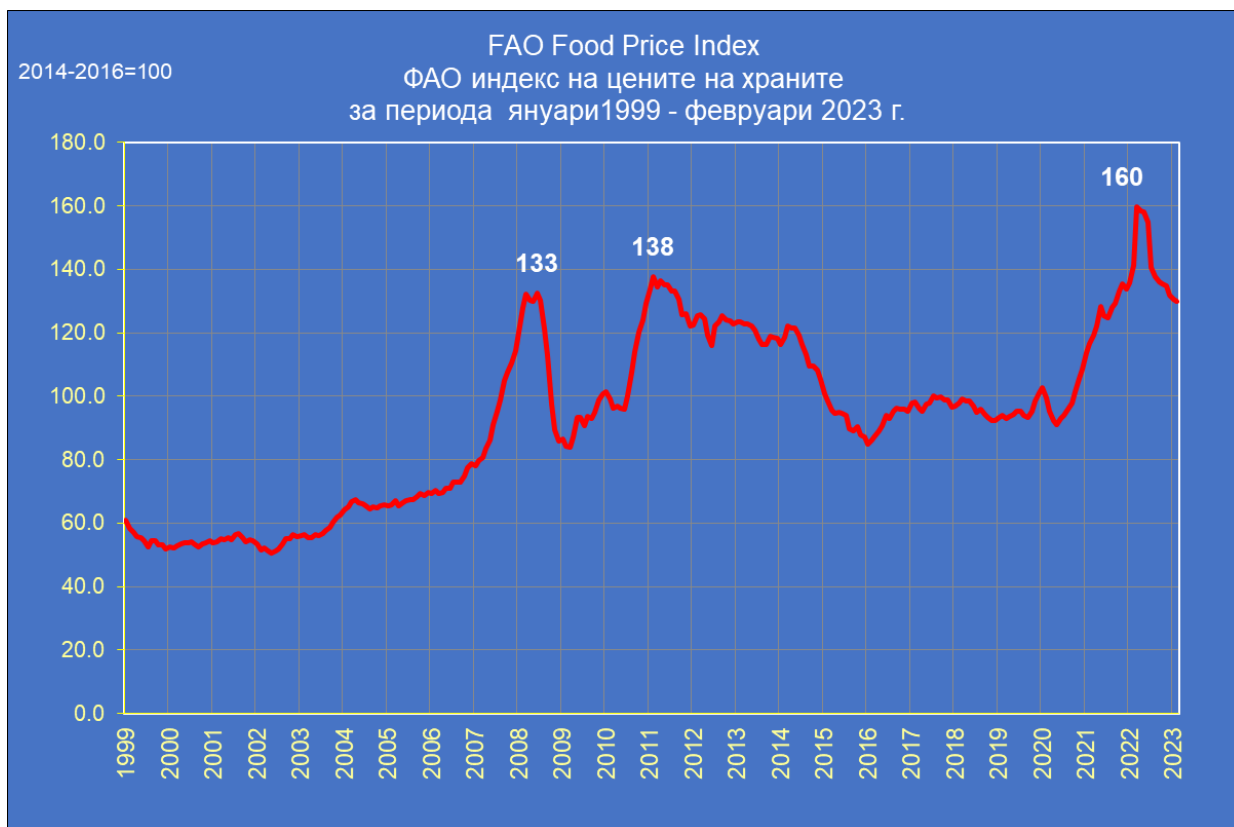
С този спад стойността на индекса намалява с 29,9 пункта (18,7%) спрямо пиковото ниво, достигнато през март 2022 г.

Лекият спад на ФАО индекса през февруари се дължи на значително намаление на стойността на индексите на цените на растителните масла и млечните продукти, както и на леко понижение на индексите на цените на зърнените храни и месото, което компенсира по-рядкото увеличение на индекса на цената на захарта. Таблица 11, фигура 73, фигура 72

фигура 72 Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 2022 г. – февруари 2023 г.

¹⁹ В състава на ФАО индекса на цените на храните влизат: захар, зърнени култури, млечни продукти, масла и мазнини и меса.

фигура 73 Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 1999 г. – февруари 2023 г.

• Международни цени на зърнените култури

Средната стойност на индекса на цените на зърнените култури на ФАО²⁰ през февруари е 147,3 пункта и се доближава до стойността през януари, като е отбелязан незначителен спад от 0,1%. Спрямо същия месец на миналата година индексът е 2,0 пункта (1,4%) по-висок.

Намалявайки три поредни месеца, през февруари световните цени на пшеницата леко се повишават (с 0,3%). Това се дължи главно на продължаващите опасения за сухо време в основните райони за производство на твърда червена зимна пшеница в САЩ и силното търсене на доставки от Австралия. Силната конкуренция сред износителите предотвратява по-нататъшно увеличение на цените.

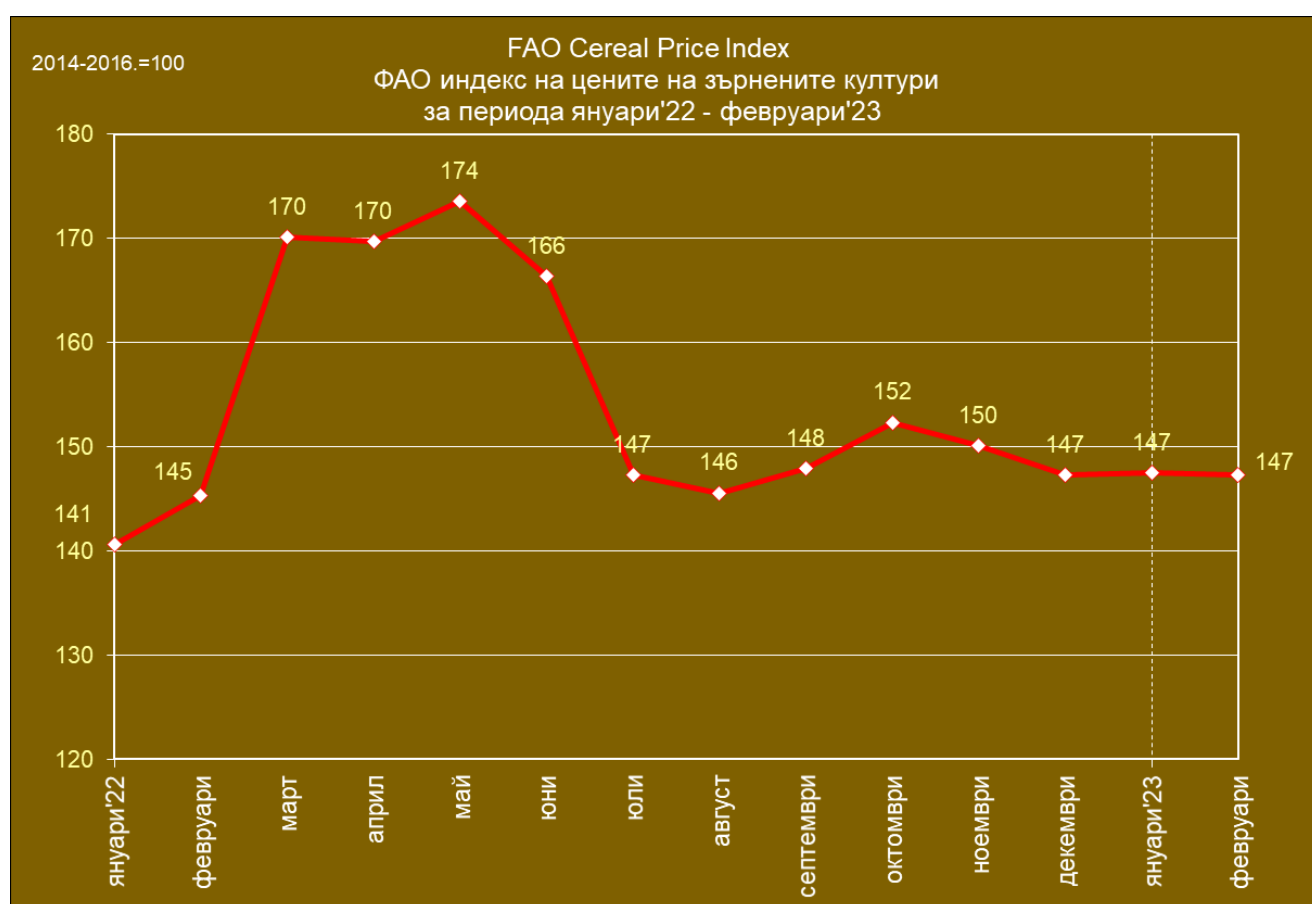
Международните цени на царевичата остават практически непроменени, като се повишават само с 0,1% спрямо предходния месец. Този слаб ръст, се дължи

²⁰ В състава на този индекс влизат пшеницата, царевичата и ориза

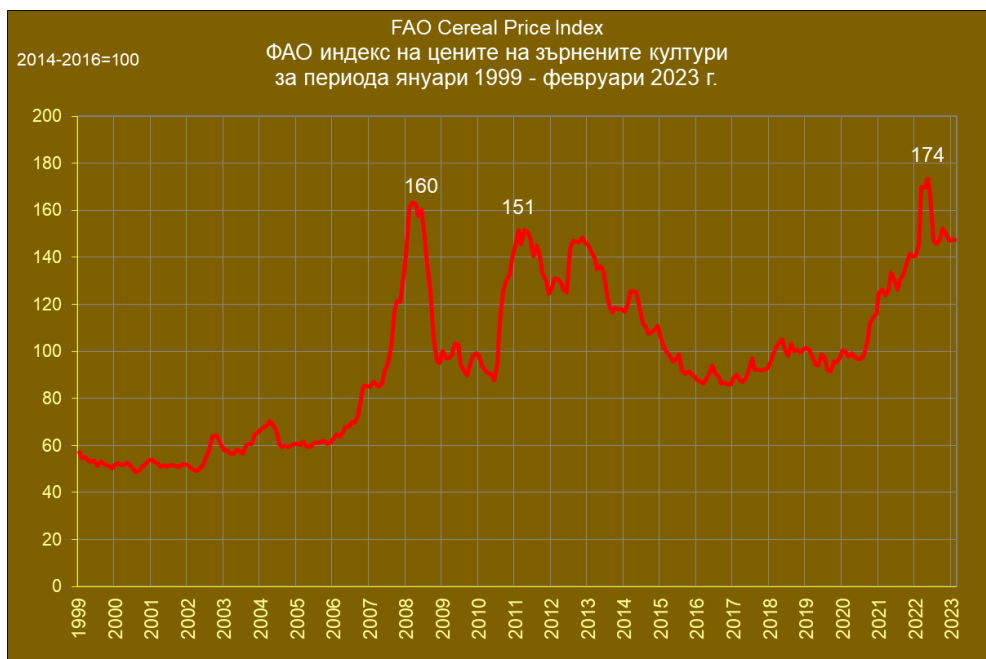
на влошаващите се метеорологични условия в Аржентина и забавеното засаждане на царевица за втора реколта в Бразилия, както и на фона на силния износ от тази страна. Този ръст е компенсирал от слабото търсене на доставки САЩ.

За разлика от това, глобалните цени на соргото и ечемика спадат леко съответно с 0,2% и с 0,9%.

Световните цени на ориза намаляват с 1,0%, тъй като търговията се забави в повечето големи азиатски страни износителки и техните национални валути отслабнаха спрямо щатския долар. Например в Тайланд обменният курс на бата, който през януари достигна максималното си ниво за предходните десет месеца, през февруари пада, което доведе до спад на цените. *фигура 75*

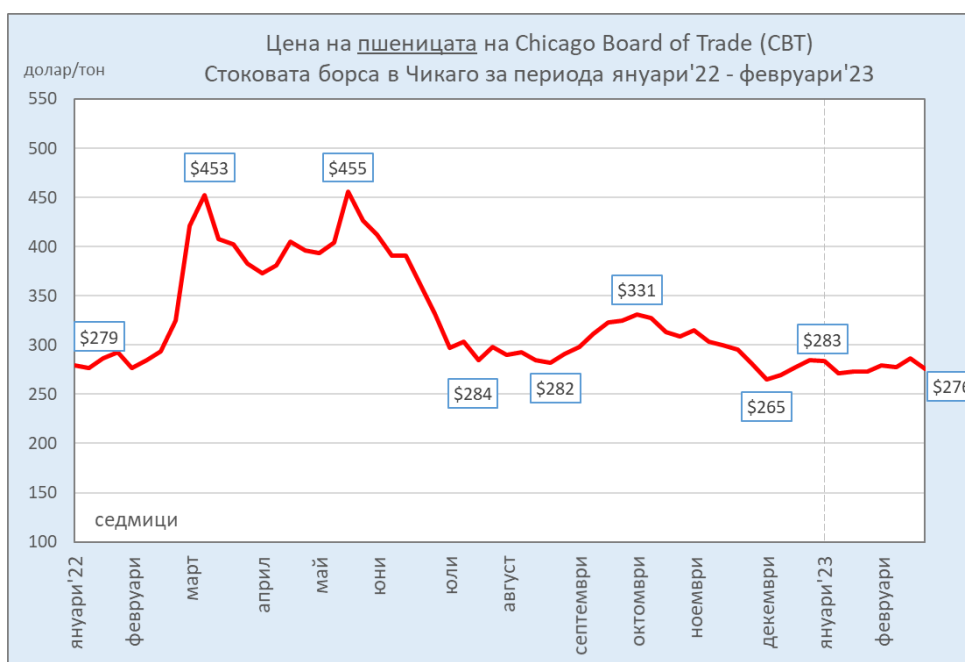
фигура 74 Индекс на цените на зърнените култури на ФАО за периода януари'22 - февруари'23

фигура 75 Индекс на цените на зърнените култури на ФАО за периода януари'99 - февруари'23

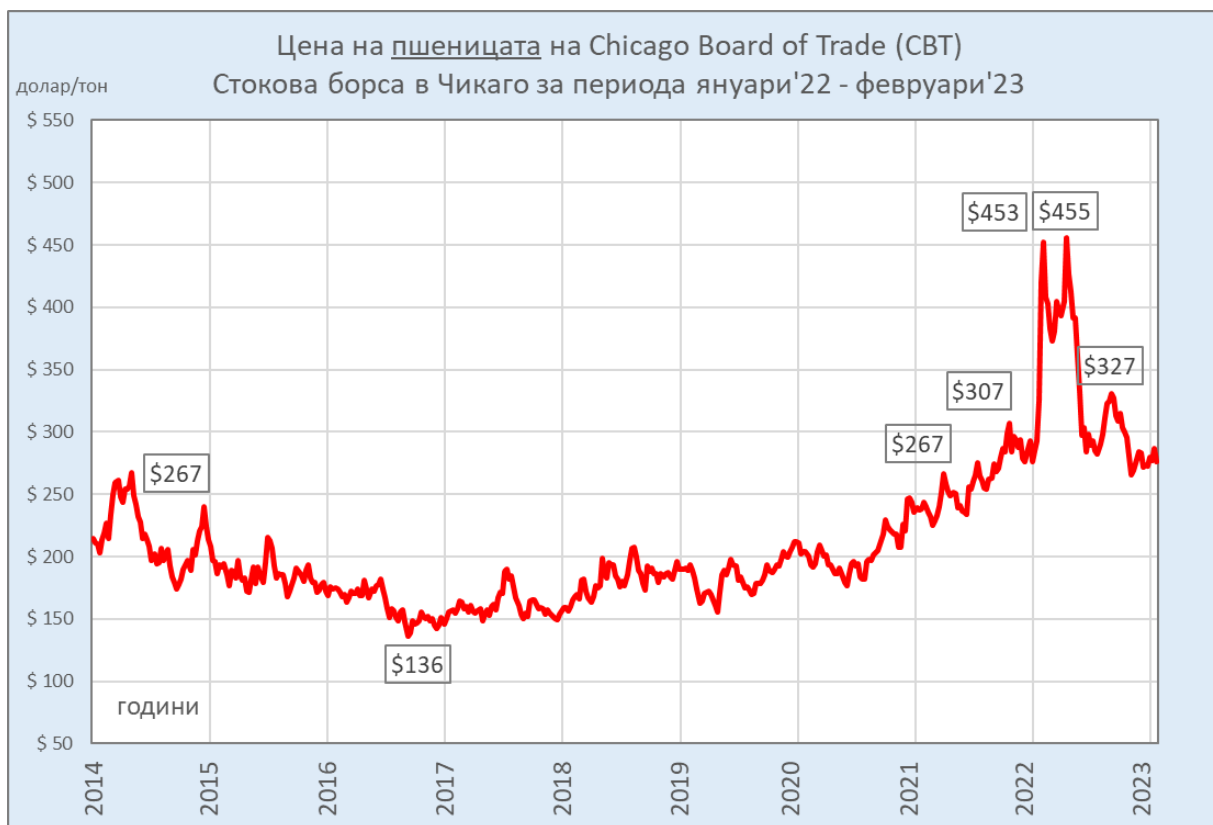
Цената на пшеницата на стоковата борса в Чикаго²¹ през м. февруари стартира от ниво 280 долар/тон. С известни колебания в двете посоки кривата се движи надолу и се стабилизира в края на месеца на ниво от 276 долара. В сравнение със същия период на миналата година средномесечната цена за месец януари тази година е с 15 пункта (5%) по-ниска. *фигура 77*

На най-ниски нива цената на пшеницата е била през лятото на 2016 г., а пиковите стойности са регистрирани през третата седмица на месец май 2022 г. *фигура 76*

фигура 76 Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'22–февруари'23

²¹ <https://www.cmegroup.com/>

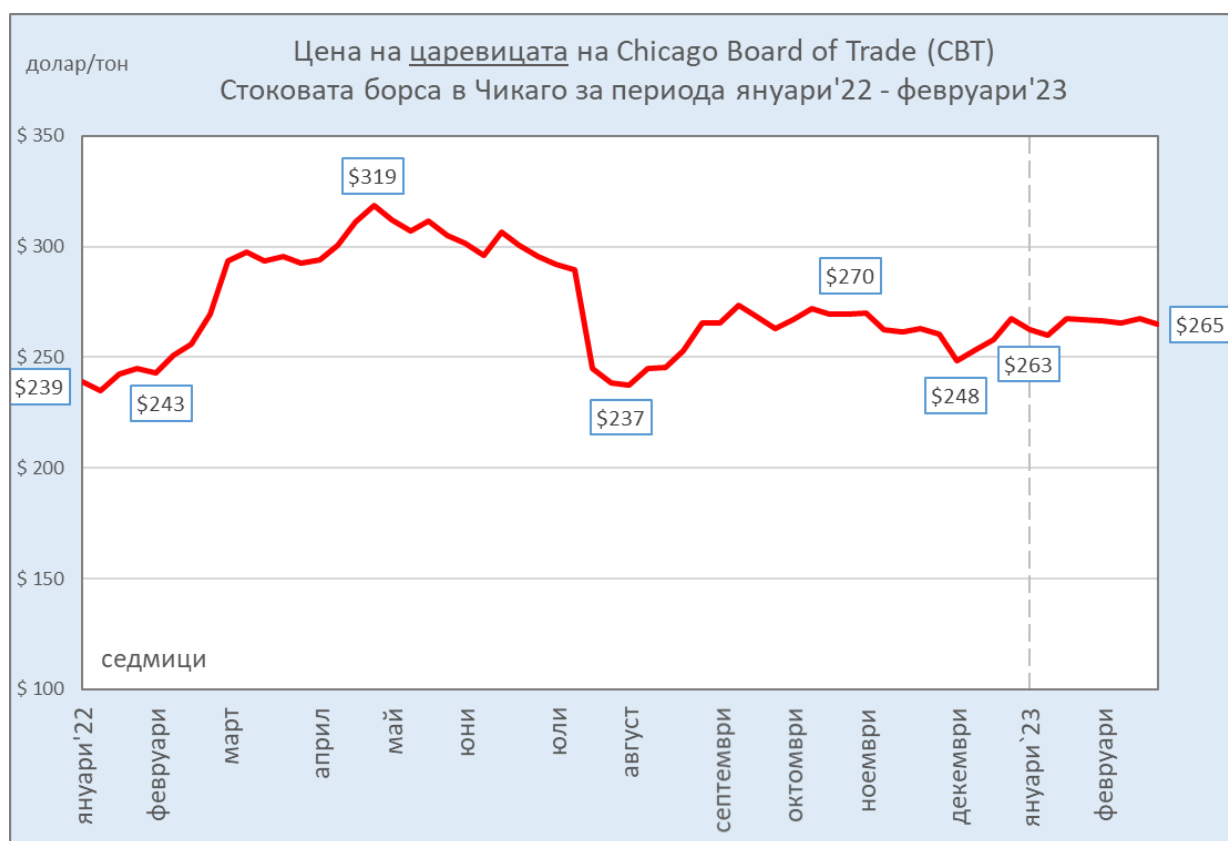
фигура 77 Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'14–февруари'23

Цената на царевичата на стоковата борса в Чикаго през първата седмица на юли 2021 г. достига пикови до онзи момент нива от 272 долар/тон. През следващите два месеца стойностите бележат рязък спад, но от началото на септември същата година трендът отново се обръща и се запазва и до месец април 2022 г., когато през последната седмица на месеца цената стъпва на ниво от 319 долара.

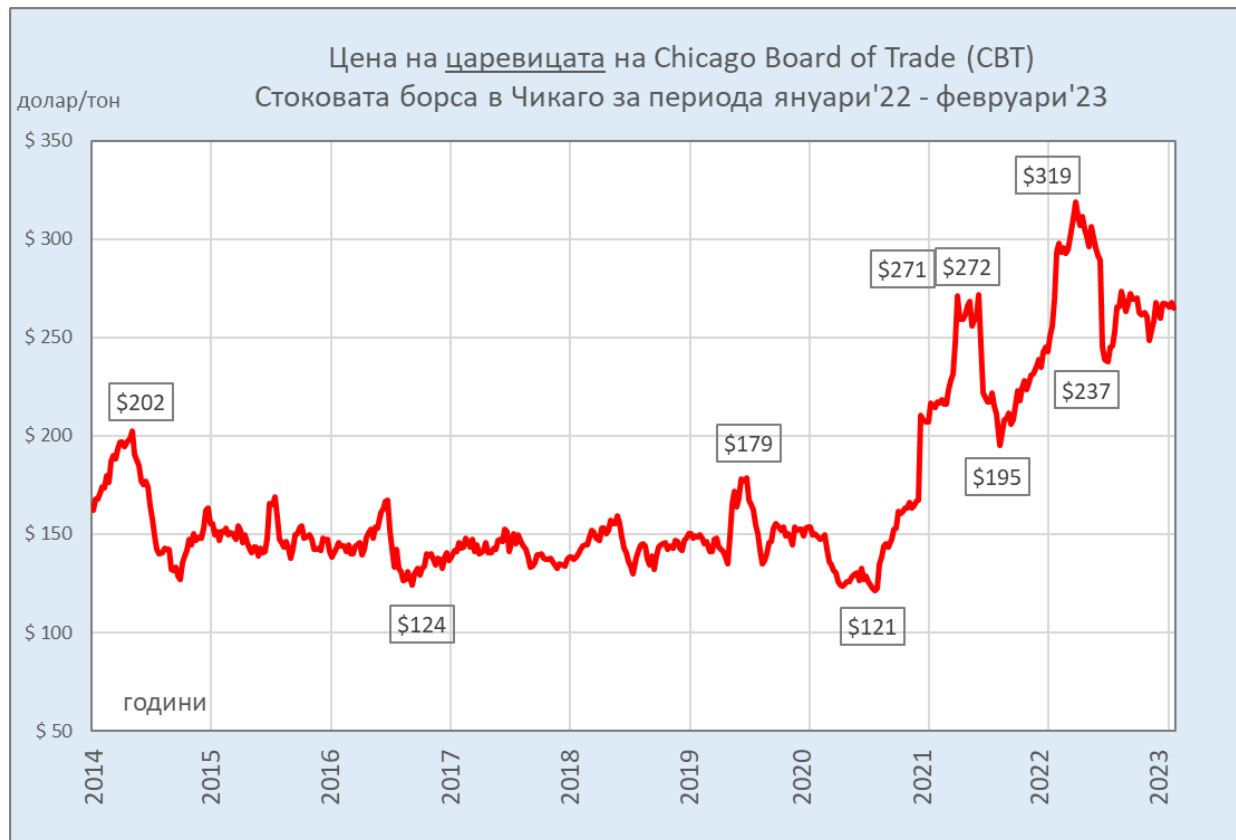
В началото на месец февруари 2023 г. цената стартира от 267 долар/тон. През месеца кривата остава относително стабилна и стъпва в края на месеца на ниво от 265 долара.

На годишна база е отчетено поскъпване от 4% (11 пункта). *фигура 78*

Аналогично на цената на пшеницата и при царевичата се наблюдава пик през 2014 г., който обаче е много под стойностите, достигнати през месеците април и юли 2021 г. През месец април 2022 година са достигнати нови пикови нива, които са най-високите, регистрирани през последните години. Най-ниските регистрирани нива са през лятото на 2020 г. *фигура 79*

фигура 78 Цена на царевицата на Чикагската стокова борса за периода януари'22–февруари'23

фигура 79 Цена на царевицата на Чикагската борса за периода януари'14–февруари'23

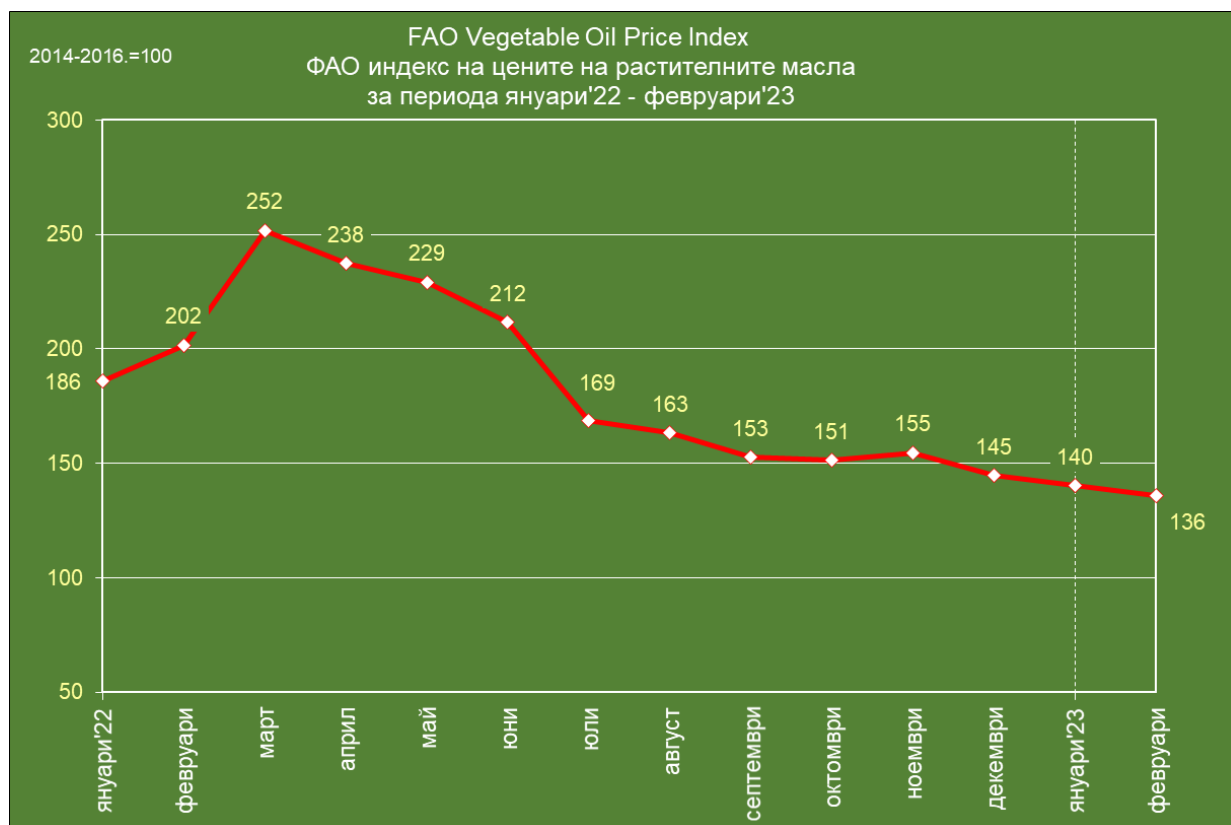
- **Международни цени на растителните масла**

Индексът на цените на растителните масла на ФАО²² през февруари е 135,9 пункта, като е отбелязан спад от 4,5 пункта (3,2%) от стойността му през януари и достига най-ниското си ниво от началото на 2021 г. Този продължителен спад на индекса е причинен от падащите световни цени на палмово, соево, слънчогледово и рапично масло.

Световните цени на палмовото масло се понижават за трети пореден месец, главно в резултат на продължаващото слабо световно търсене на внос и независимо от сезонните спадове в производството в основните производствени региони в Югоизточна Азия. Световните цени на соевото масло също продължават да се понижават, водени от намалените покупки от ключови страни вносителки и подобрените перспективи за реколтата в Южна Америка. По-нататъшното намаление на международните котировки на слънчогледово и рапично масло се дължи на наличието на значително експортно предлагане на световно ниво.

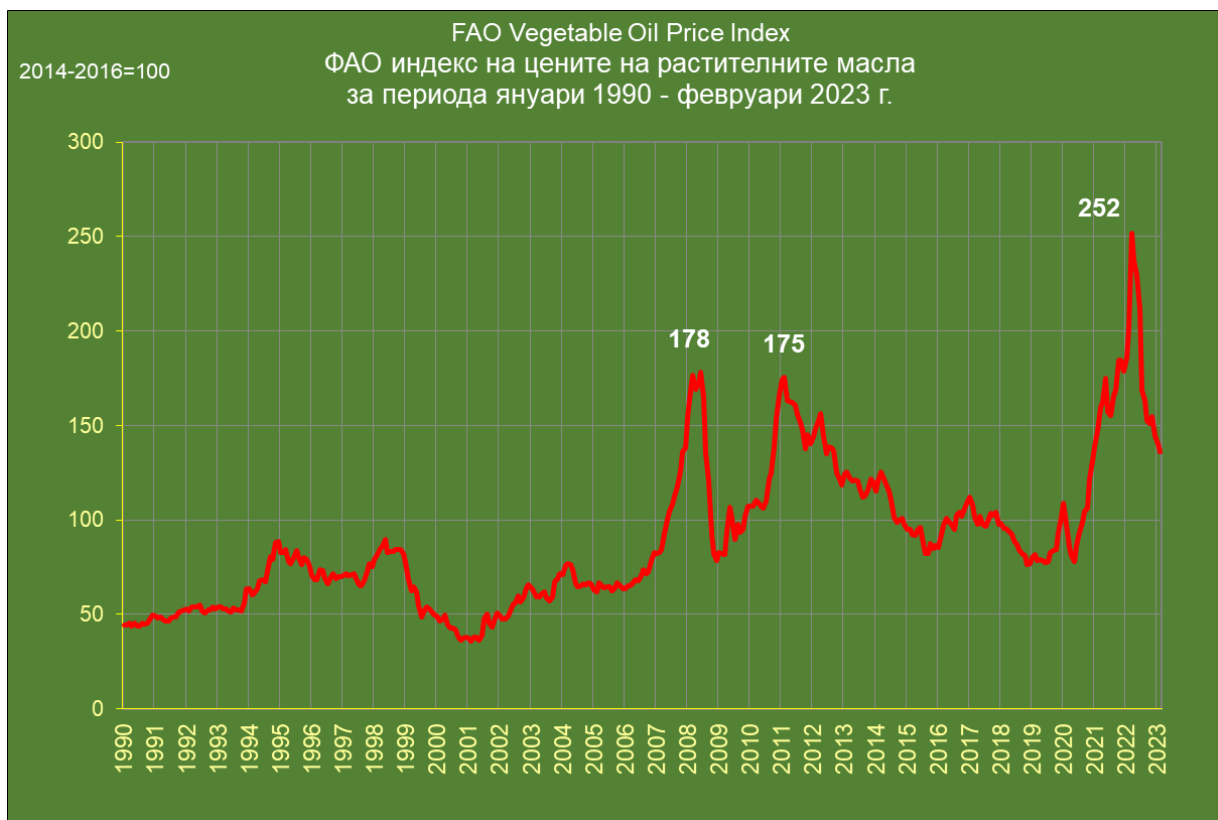
фигура 80

Преди достигане на пиковите стойности от март тази година (252 пункта), най-високите стойности на този индекс бяха през месец октомври 2021 г. (185 пункта), както и през 2008 г. (178 пункта). *фигура 81*

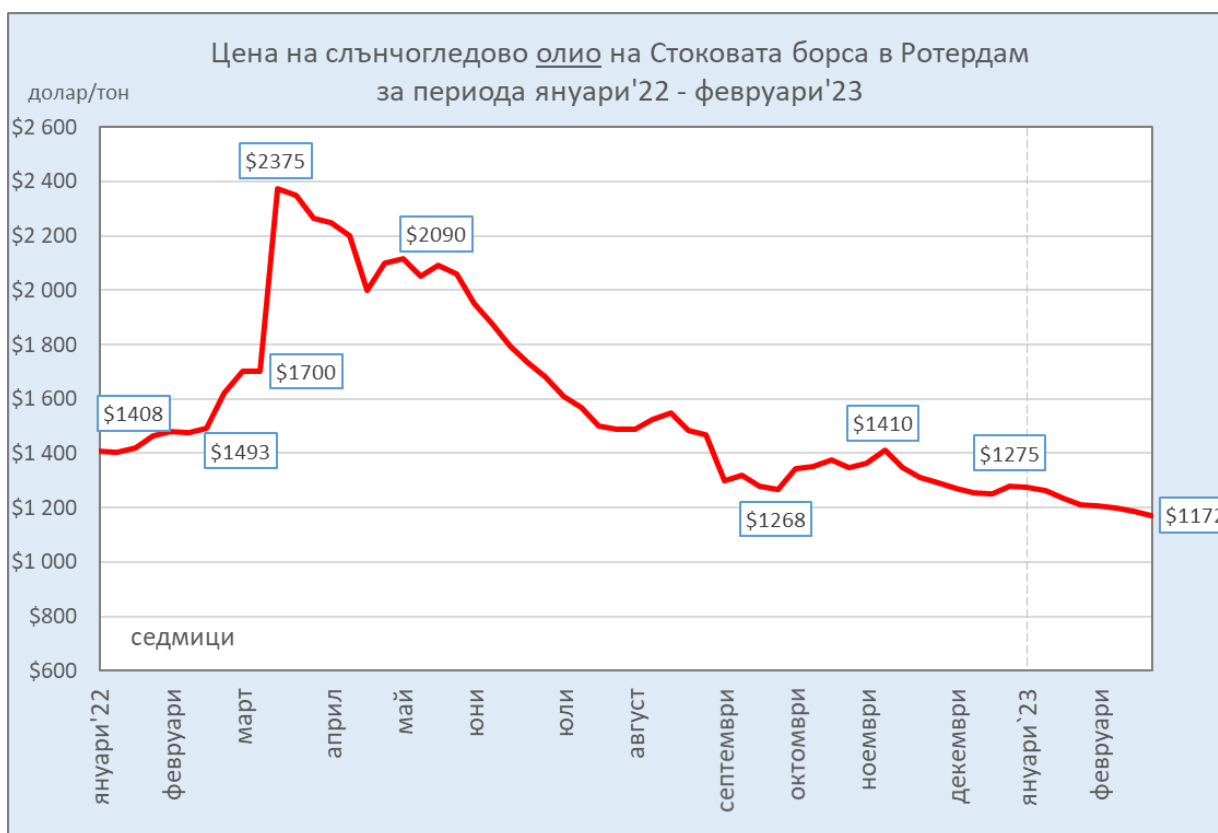

фигура 80 ФАО индекс на растителните масла за периода януари'22 – февруари'23

²² В състава на този индекс влизат палмовото, соевото, рапичното и слънчогледовото масла

фигура 81 ФАО индекс на растителните масла за периода януари 1990 г. – февруари 2023 г.

фигура 82 Цена на нерафинирано слънчогледово олио на Ротердам януари'22/февруари'23

В началото на февруари цената на слънчогледовото олио на борсата в Ротердам²³ тръгва от ниво 1208 долара. През следващите седмици се запазва низходящият тренд от предходните месеци. През последната седмица на месеца кривата стъпва на ниво от 1172 долара.

На годишна база е регистрирано понижение на цената със 327 долара (21,5%). *фигура 82*

Най-високите стойности на олиото в Ротердам са регистрирани праз месец март 2022 г., като продължават да надвишават високите нива от 2021 г. *фигура 83*

фигура 83 Цена на нерафинирано слънчогледово олио на Ротердам януари'13/февруари'23

• Международни цени на млечните продукти

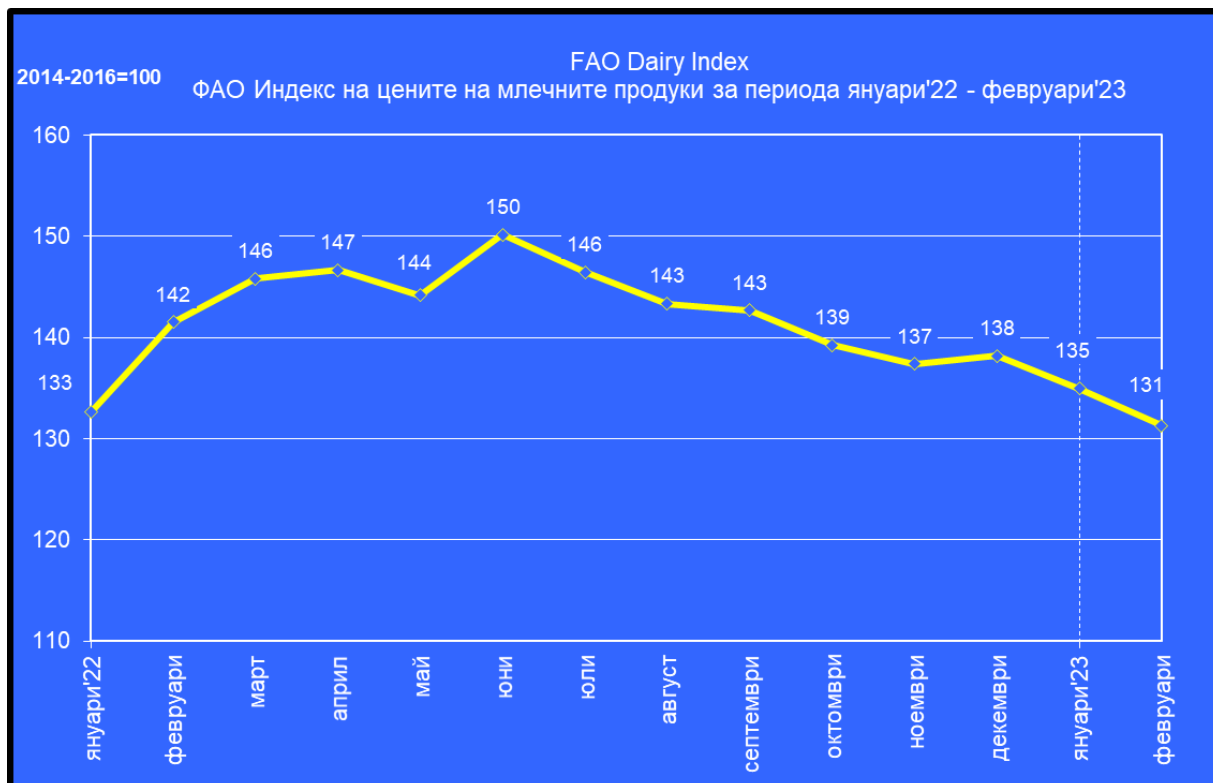
Индексът на цените на млечните продукти на ФАО²⁴ през февруари е 131,3 пункта, което е спад от 3,6 пункта (2,7%) спрямо януари и 10,2 пункта (7,2%) под нивото от същия месец на миналата година.

Регистрираният спад през февруари се обяснява със спада в цените на всички видове млечни продукти, като най-значително е намалението на цените на маслото и обезмасленото мляко на прах. Това се дължи на по-нататъшно намаляване на глобалното търсене на внос, особено за продукти с кратки срокове за доставка, въпреки значителното увеличение на покупките от страните от

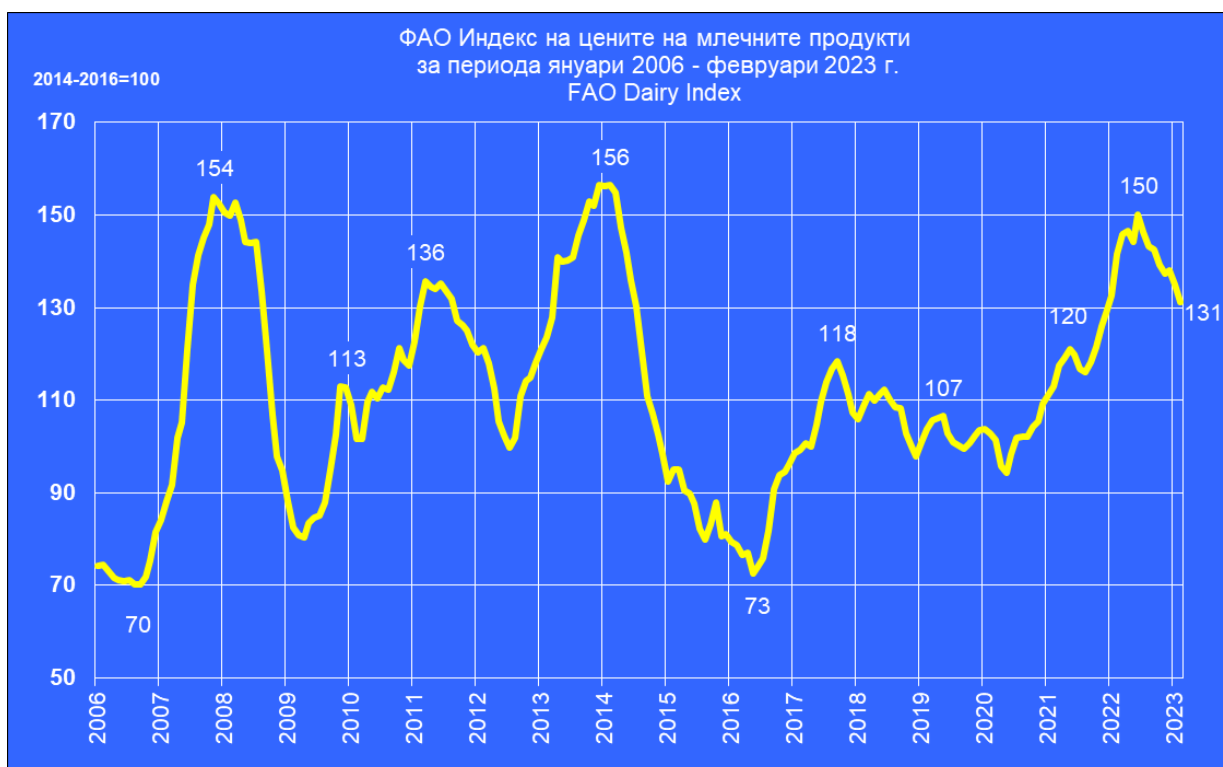
²³ <https://commoprices.com/en/series/DF7PS/sunflower-oil-crude-ex-tank-rotterdam-global-market>

²⁴ В състава на този индекс са включени масло, обезмаслено и пълномаслено сухо мляко и сирене

Северна Азия през последните седмици. Освен това глобалните експортни цени са повлияни от увеличението на експортните доставки, включително запасите от масло, сирене и обезмаслено мляко на прах в Западна Европа. Там сезонните доставки на мляко надвишават средните месечни стойности през последните месеци. (фигура 85

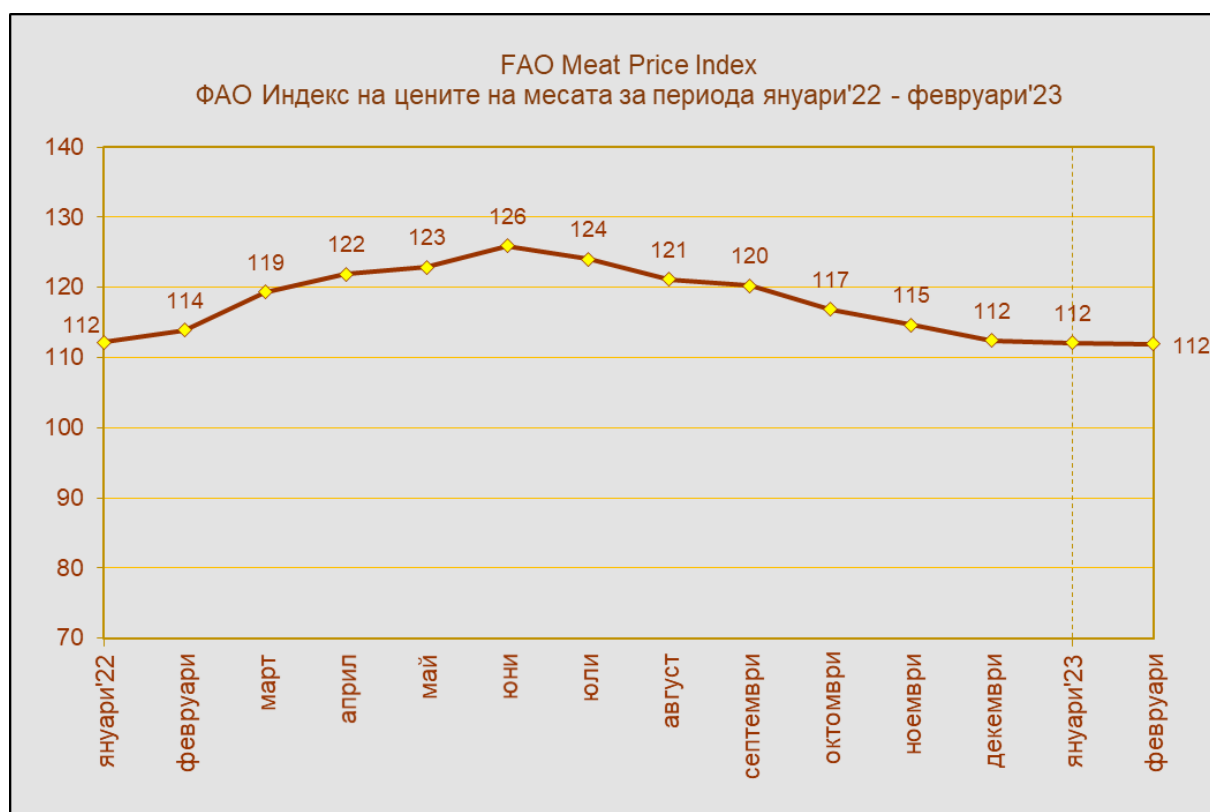

фигура 84 ФАО индекс на млечните продукти за периода януари'22 – февруари'23

фигура 85 ФАО индекс на млечните продукти за периода януари 2006 г. – февруари 2023 г.

- **Международни цени на месата**

фигура 86 ФАО индекс на месата за периода януари 2022 г. – февруари 2023 г

Стойността на Индекса на цените на месото FAO²⁵ през месец февруари е 112,0 пункта, което е пренебрежимо малко (0,1 пункта или 0,1%) под нивото от януари. На годишна база е отчетен спад от 1,9 пункта (1,7%).

Световните цени на птичето месо продължават да се понижават за осми пореден месец, тъй като световното предлагане надвишава търсенето на внос, въпреки огнищата на птичи грип в редица водещи страни производители.

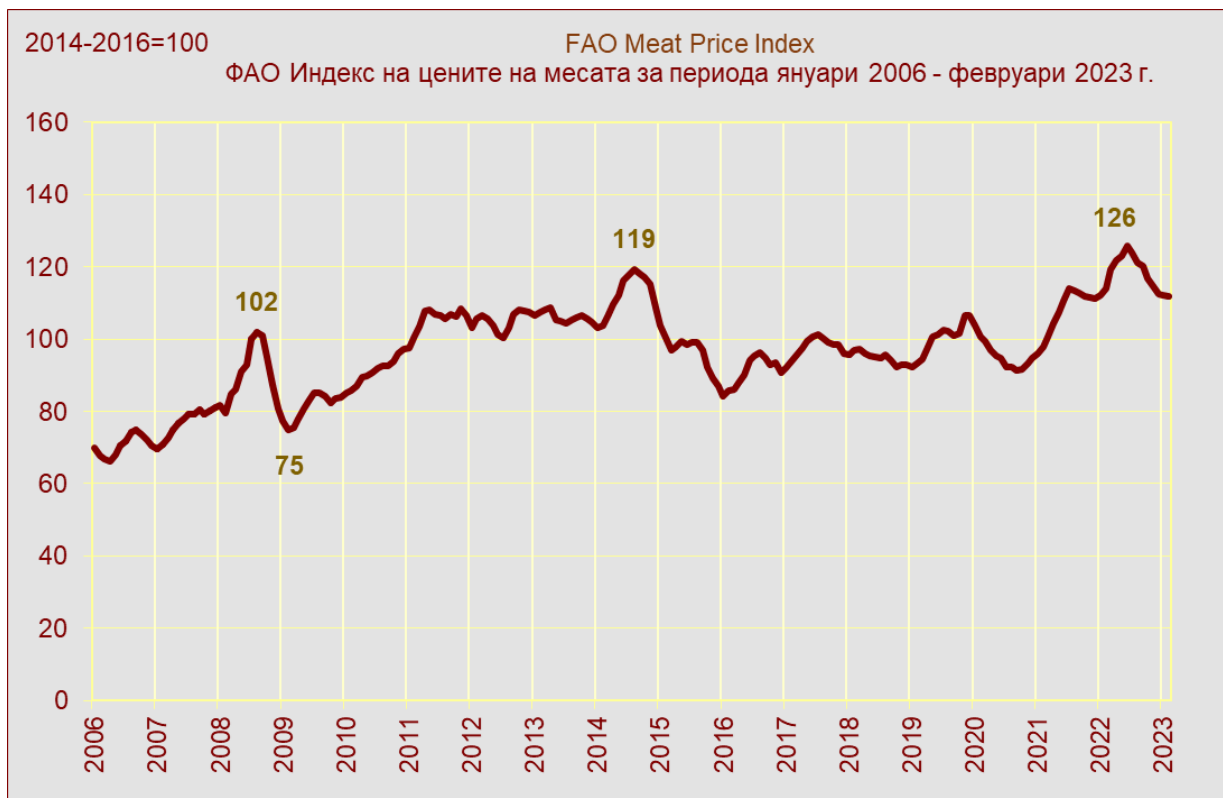
За разлика от това, международните цени на свинското месо се покачват през месеца поради опасения, свързани с ниските запаси за клане и нарастващото вътрешно търсене в Европа.

Цените на говеждото месо, които бележат стабилен спад от юни 2022 г., остават през февруари практически непроменени, тъй като глобалното търсене съответства на текущото предлагане в резултат на увеличените покупки на внос, предимно от Северна Азия.

²⁵ В този индекс са включени свинско, говеждо, овче и птиче месо

Световните цени на овнешкото също остават стабилни, като търсенето е достатъчно силно, за да компенсира нарастващите доставки от Австралия. *фигура 86*

Преди достигнатите през юни тази година пикови стойности (126 пункта), най-високите стойности, регистрирани за този индекс са през 2014 г. – 119 пункта. *фигура 87*

фигура 87 ФАО индекс на месата за периода януари 2006 г. – февруари 2023 г.

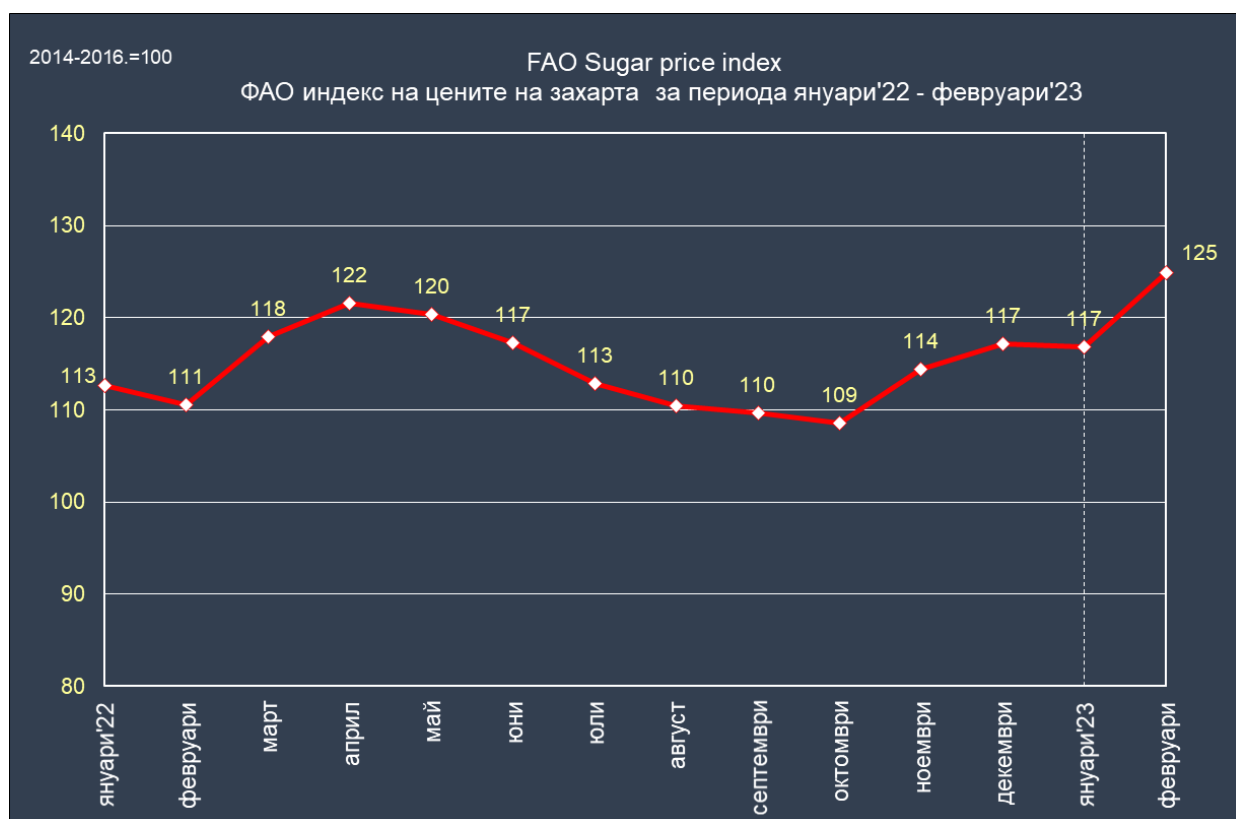
- **Международни цени на захарта**

Индексът на цените на захарта ФАО²⁶ през февруари 124,9 пункта, като е с 8,1 пункта (6,9%) по-висок от стойността му през януари и достига най-високото си ниво от февруари 2017 г. Увеличението, регистрирано през февруари, се дължи главно на промяната в прогнозата надолу за производство на захар в Индия за сезон 2022-2023 г. Това води до влошаване на перспективите за износ за текущия сезон.

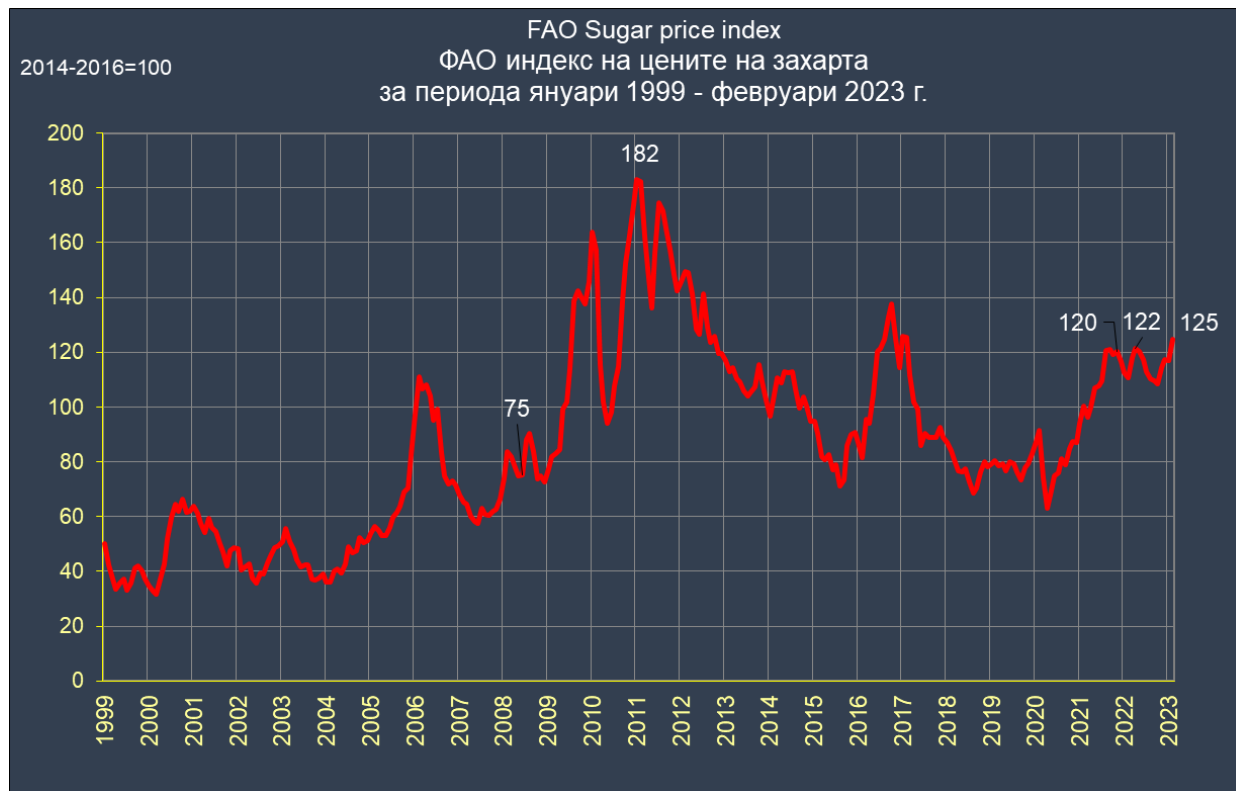
Увеличението на световните цени на захарта допълнително е подсилено от опасенията за намаляване на експортните доставки от Индия на фона на голямото световно търсене на внос. Въпреки това силната реколта в Тайланд и обилните валежи в ключови райони на отглеждане в Бразилия, не позволиха на цените на захарта да се покачат още повече.

²⁶ FAO Sugar price index

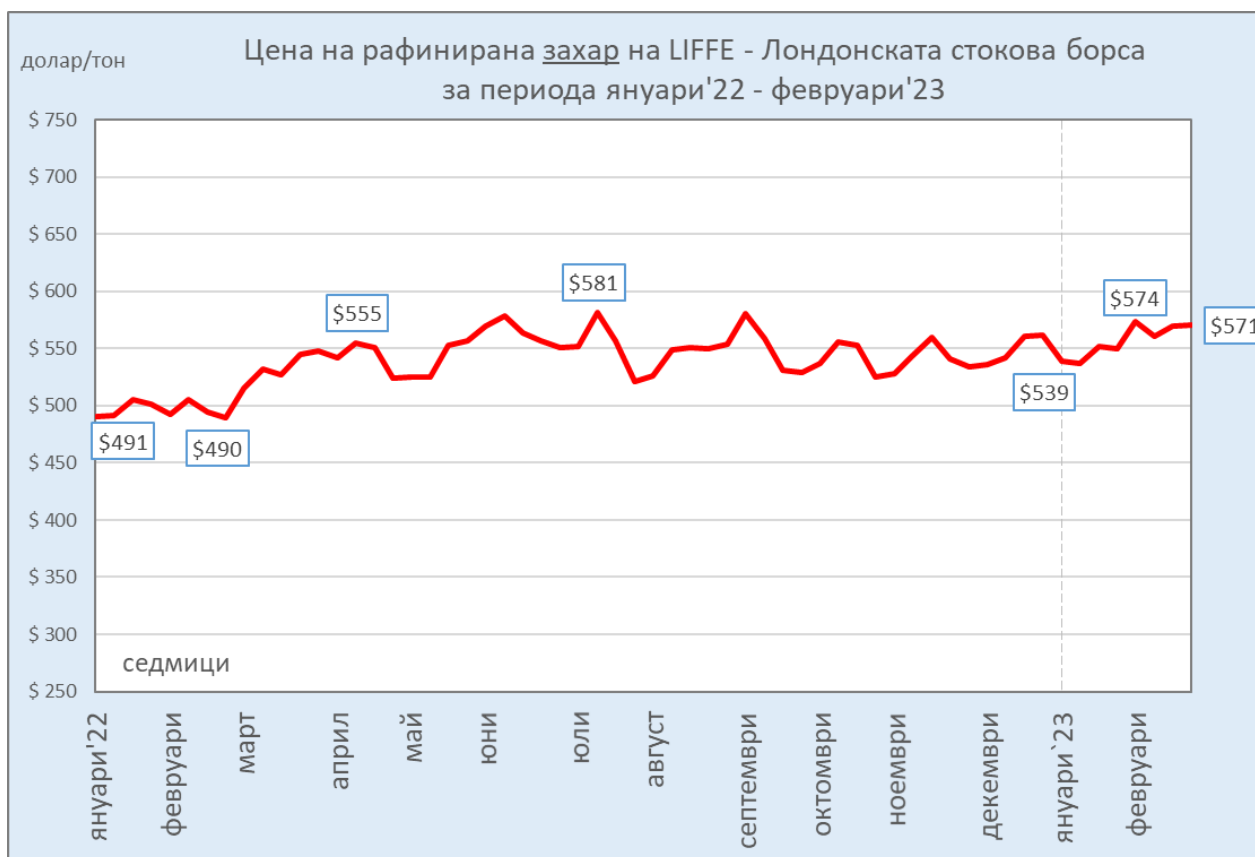
Ръстът им е възпрепятстван и от спада на международните котировки на суровия петрол и цените на етанола в Бразилия. *фигура 88, фигура 89*

фигура 88 ФАО индекс цените на захарта за периода януари 2022 г. – февруари 2023 г.

фигура 89 ФАО индекс на цените на захарта за периода януари 1999 г. – февруари 2023 г.

фигура 90 Цена на рафинирана захар на Лондонската борса през януари'22 – февруари'23

В началото на февруари 2023 г. цената на рафинираната захар на Лондонската стокова борса стартира от ниво 574 долара и през следващите седмици кривата се стабилизира около това ниво. В края на месеца цената на захарта е от 571 долара. *фигура 91*

Средномесечната цена на захарта през месец февруари е 569 долара. На годишна база има ръст на стойностите на захарта от около 15% (74 долара), а на месечна база съответно 25 пункта (4,6%). *фигура 90*

След голямото покачване на цените през 2016 г. (599 долара/тон), кривата има устойчив низходящ тренд, който се обръща в средата на 2019 г. и отново през месец април 2020 г.

фигура 91 Цена на захар на Лондонската стокова борса през януари'14 – февруари'23

С уважение,
ВЛАДИМИР ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДКСБТ